

Archeologienota

Merelbeke Fraterstraat 45

Verslag van Resultaten

Bert ACKE en Maarten BRACKE

15-3-2017

Titel: Archeologienota Merelbeke Fraterstraat 45

Erkend archeoloog: Maarten Bracke, OE/ERK/Archeoloog/2015/00036

Auteurs: Bert Acke en Maarten Bracke

Projectcode bureauonderzoek: 2017B243

Intern projectnummer: 2017.009

Locatiegegevens: Merelbeke, Fraterstraat 45

Lambertcoördinaten onderzoeksgebied: X: 107654 en Y: 189104; X: 107376 en Y: 189216

Kadastergegevens: Merelbeke, afdeling 1, sectie A, perceel nr. 261P, 261R, 262H2, 262L2, 267V3, 290Z4 en 290B5 (zie figuur 5)

Topgrafische kaart: zie figuur 3

Betrokken actoren: Bert Acke (assistent-archeoloog), Maarten Bracke (erkend archeoloog) en Peter Cattoir (contactpersoon initiatiefnemer)

Wetenschappelijke advisering: /

Plaats en datum: Zelzate, 15/03/2017

© Maarten Bracke, p/a Leegstraat 170, 9060 Zelzate. De auteurs aanvaarden geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van de auteurs.

1. INLEIDING	4
1.1. WETTELIJK KADER	4
1.2. ONDERZOEKSOPDRACHT	4
1.2.1. VRAAGSTELLING	4
1.2.2. RANDVOORWAARDEN	4
1.3. WERKWIJZE EN STRATEGIE	5
1.3.1. MOTIVERING ONDERZOEKSSTRATEGIE	5
1.3.2. ORGANISATIE VAN HET VOORONDERZOEK	6
1.3.3. ADVIES SPECIALISTEN	6
1.3.4. WETENSCHAPPELIJKE ADVISERING	6
1.3.5. SELECTIE BRONNEN	6
2. BUREAUONDERZOEK	7
2.1. HUIDIGE TOESTAND	7
2.2. GEPLANEDE WERKEN	9
2.3. LANDSCHAPPELIJKE LIGGING	11
2.3.1. TOPOGRAFISCHE SITUERING	11
2.3.2. LANDSCHAPPELIJKE SITUERING	13
2.3.3. BODEMKUNDIGE SITUERING	16
2.3.4. GEOLOGISCHE SITUERING	19
2.4. HISTORISCHE SITUERING	21
2.5. ARCHEOLOGISCHE SITUERING	29
3. SYNTHESE	31
3.1. ARCHEOLOGISCH VERWACHTINGSPATROON	31
3.2. AFWEGING VERDER VOORONDERZOEK	31
3.3. BEANTWOORDING ONDERZOEKSVRAGEN	32
4. SAMENVATTING	34
5. BIBLIOGRAFIE	35
6. BIJLAGES	37

1. Inleiding

1.1. Wettelijk kader

De archeologienota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Naar aanleiding van een geplande stedenbouwkundige vergunningsaanvraag te Merelbeke Fraterstraat 45, waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 1000m² of meer beslaat en de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft 3000m² of meer bedraagt, dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. De archeologienota dient opgemaakt te worden onder supervisie van een erkend archeoloog.

1.2. Onderzoeksopdracht

1.2.1. Vraagstelling

- Zijn er archeologische of historische gegevens gekend over de site?
- Zijn er gegevens gekend dat de bodem (deels) verstoord is?
- Zijn er landschappelijke factoren die invloed kunnen hebben op de gaafheid van eventuele archeologische sporen?
- Wat is de impact van de geplande werken op het bodemarchief?
- Is er een archeologische site aanwezig? Zo ja, wat zijn de karakteristieken en de bewaringstoestand ervan? Wat is de relatie met het landschap? Welke waarde heeft de site?
- Wat is de te volgen strategie tijdens een eventueel verder onderzoek en welke bijkomende onderzoeksvragen moeten daarbij beantwoord worden?

1.2.2. Randvoorwaarden

Niet van toepassing.

1.3. Werkwijze en strategie

1.3.1. Motivering onderzoeksstrategie

In het bureauonderzoek wordt een zo duidelijk mogelijk beeld gevormd van de huidige archeologische, historische en landschappelijke informatie van het projectgebied en diens omgeving. Deze gegevens worden vergeleken met de geplande werken en de hiermee gepaarde gaande verstoringen en vergravingen in de bodem. Het uiteindelijke doel is het bepalen of verder archeologisch onderzoek al dan niet aangewezen is.

Informatie over de afbakening van het plangebied en de geplande werkzaamheden werd aangeleverd via de initiatiefnemer door middel van ontwerpplannen en via mondelinge of schriftelijke communicatie. Om een zicht te krijgen op de huidige archeologische kennis van het plangebied, de directe omgeving en van de gemeente Merelbeke in het algemeen werd de Centrale Archeologische Inventaris (CAI) geraadpleegd.¹ Deze online databank is enkel toegankelijk voor geregistreerde gebruikers, hoofdzakelijk archeologen. Aanvullend werden verschillende historische kaarten geraadpleegd via Geopunt², de centrale toegangspoort tot geografische overheidsinformatie, en via Cartesius³, een databank die kaarten bundelt van het Nationaal Geografisch Instituut (NGI), de Koninklijke Bibliotheek, het Rijksarchief, lokale archieven en het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika. Aansluitend hierbij werden ook verschillende luchtfoto's bekeken die genomen zijn sinds de jaren '70 van vorige eeuw. Op het kaartmateriaal en de luchtfoto's werd het plangebied geprojecteerd, om zodoende een duidelijk beeld te krijgen van het landgebruik gedurende de laatste eeuwen. Geopunt leverde ook verschillende kaarten op die betrekking hebben tot de landschappelijke en bodemkundige ligging van het gebied. Een kadasterplan dat beschikbaar is via de GRB-kaart op Geopunt werd vergeleken met hetgene dat beschikbaar is via de CadGIS Viewer van de Federale Overheid.⁴ Een topografische kaart werd verkregen via het NGI.⁵

Op basis van dit onderzoek en het raadplegen van bovenvermelde bronnen kan een antwoord gegeven worden op de vooropgestelde onderzoeksvragen.

¹ <https://cai.onroenderfgoed.be/>

² <http://www.geopunt.be/kaart>

³ <http://www.cartesius.be/CartesiusPortal/>

⁴ <http://ccff02.minfin.fgov.be/cadgisweb/>

⁵ <http://www.ngi.be/topomapviewer/>

1.3.2. Organisatie van het vooronderzoek

In eerste instantie wordt gestart met het bureauonderzoek waarbij de diverse beschikbare bronnen geraadpleegd worden. Daarnaast wordt in detail bekeken wat de huidige toestand is van het plangebied en worden de geplande werkzaamheden onder de loep genomen. Er werd een terreinbezoek uitgevoerd en er werden controleboringen geplaatst. Op basis van deze gegevens samen wordt afgetoetst of ten eerste verder vooronderzoek noodzakelijk is en ten tweede welke onderzoekstappen er eventueel genomen moeten worden.

1.3.3. Advies specialisten

Niet van toepassing.

1.3.4. Wetenschappelijke advisering

Niet van toepassing.

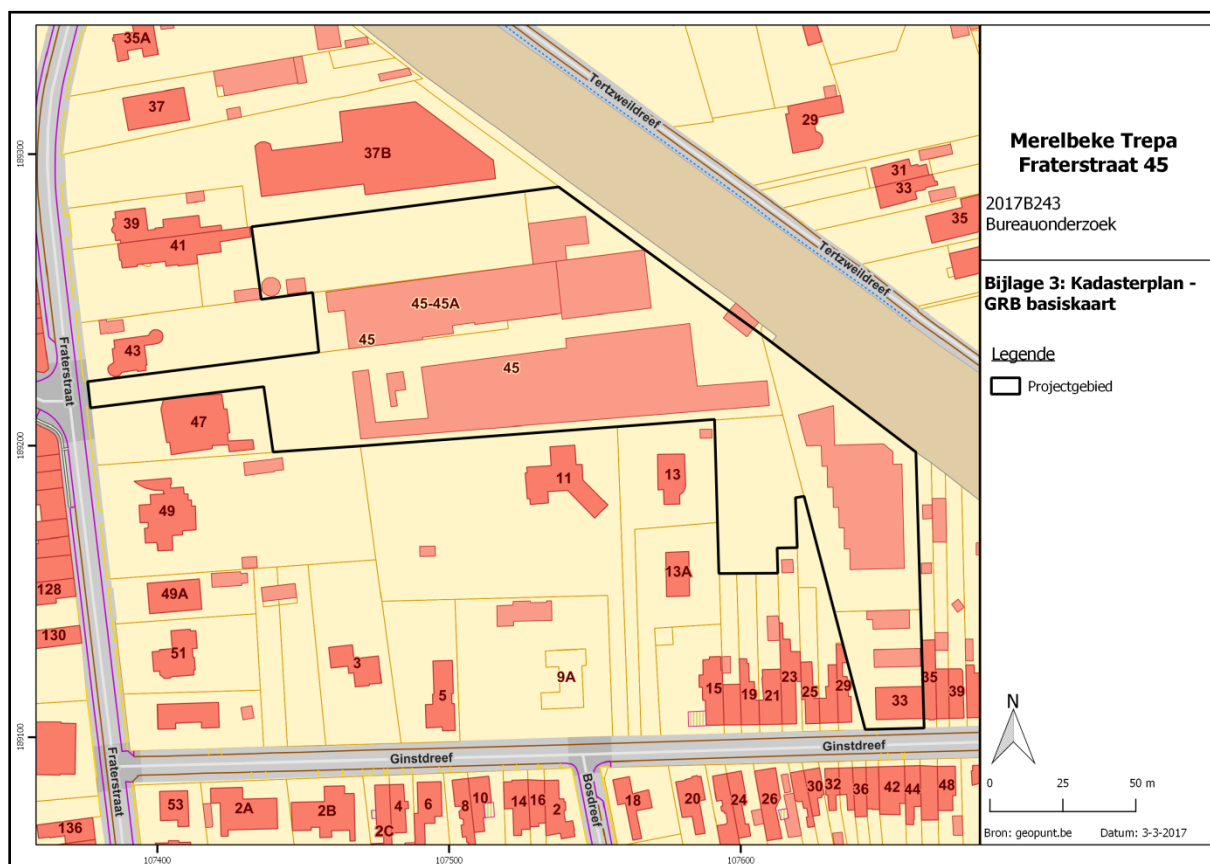
1.3.5. Selectie bronnen

De gebruikte bronnen zijn beschreven onder 1.3.1. De bronnen daaronder vermeld waren afdoende om een gedegen advies te geven voor een verder archeologisch traject. Bijkomend archiefonderzoek werd, gezien de ligging van de site, niet opportuun geacht.

2. Bureauonderzoek

2.1. Huidige toestand

Het terrein bevindt zich ter hoogte van de Fraterstraat 45 in Merelbeke. Het betreft een terrein gelegen tussen de Fraterstraat in het westen, de Ginstdreef in het zuiden en de spoorweg in het oosten. De totale oppervlakte van het plangebied bedraagt 16 540m². Het grootste deel van het plangebied is bebouwd door middel van loodsen. In het zuidoosten bevinden zich twee loodsblokken van respectievelijk ca. 1 080m² en 250m², centraal is een derde loodsblok aanwezig van 2 880m² en in het noorden is een vierde aanwezig van 2 300m². Daarnaast is met uitzondering van het meest noordelijke perceel (perceel 261P) alles voorzien van parkeergelegenheden en verhardingen. Het noordelijke perceel met een oppervlakte van ca. 2 300m² is het enige perceel dat momenteel in gebruik is als groenzone, hoewel ook hier in de zuidwestelijke hoek serres aanwezig zijn. Op de luchtfoto van 1971 is echter te zien dat ook in het noordelijke perceel loodsen en serres aanwezig waren, die afgebroken werden in de laatste decennia van de 20ste eeuw (cfr. 2.4. historische situering). Daarnaast werd door de eigenaar aangegeven dat hier ook in het verleden een grote vijver gedempt werd.

Figuur 1 Uitsnede uit het kadasterplan. Recentelijk werd reeds een gebouwblok opgetrokken in de zuidoostelijke hoek van ca. 250m². Dit staat nog niet aangegeven op deze kadasterkaart.

Figuur 2 Zicht op de huidige toestand met de aanwezige verhardingen en de loodsen 3 en 4 (centraal en noorden).

Figuur 3 Zicht op het noordelijke braakliggende terrein waar twee nieuwe loodsen opgetrokken worden. Rechts is de huidige spoorweg en spoorwegberm te zien.

2.2. Geplande werken

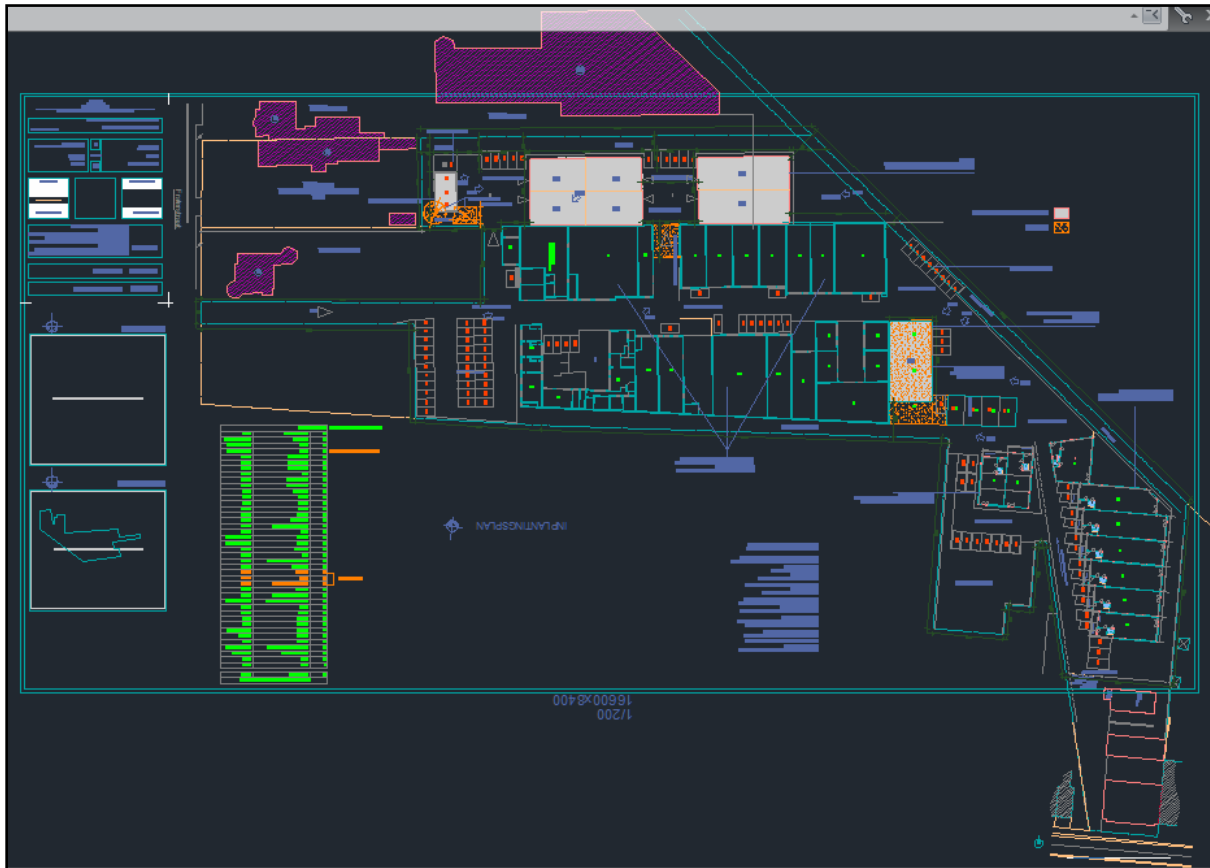
Het grootste deel van het plangebied blijft ongewijzigd in zijn huidige vorm. Een deel van de werken omslaan het voorzien van extra parkeergelegenheden, aangegeven op figuur 4 en 5 met de rechthoekjes met rood cijfer. Deze parkings worden ingepland op reeds bestaande verhardingen en brengen bijgevolg geen bodemverzet met zich mee.

Bij het centrale loodsblok wordt aan de oostelijke zijde een deel van de loods (ca. 400m²) afgebroken en heropgebouwd als loods G op dezelfde locatie. Op figuur 4 en 5 is dit te zien als het rood/grijs gearceerde rechthoekige blok.

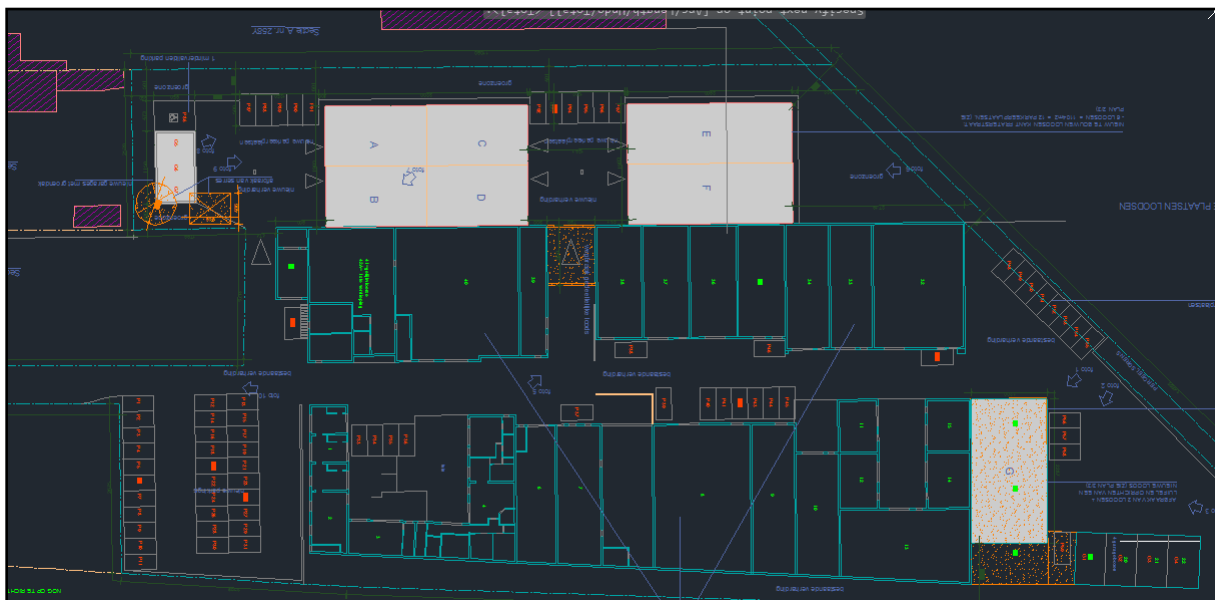
In het noordelijke deel, binnen perceel 261P, worden twee loodsblokken opgetrokken, meer bepaald loodsblok 1 en 2. Loodsblok 1 (oosten) met een oppervlakte van 494m² wordt onderverdeeld in twee loodsen E en F. Ter hoogte van loodsblok 1 bevond zich nog een aanbouw van 235m² die reeds afgebroken werd. Dit gebouwtje sloot aan op het grote vierde loodsblok (cfr. 2.1. huidige toestand). Loodsblok 2 (westen) met een oppervlakte van 608m² wordt onderverdeeld in vier loodsen A, B, C en D. Deze nieuwe loodsblokken worden aangegeven in het grijs op figuur 4 en 5. In het westen van het perceel wordt nog een garagebox voor drie wagens voorzien. De garagebox van ca. 74m² wordt aangegeven op figuur 4 en 5 in een grijze rechthoek met rode cijfers. In het noordelijke perceel worden ook 11 parkeerplaatsen voorzien, waarvan 6 tussen loodsblok 1 en 2, en 5 tussen loodsblok 2 en de garageboxen. De parkeerplaatsen hebben een gezamenlijke oppervlakte van 137,5m².

De geplande werken die een bodemingreep met zich meebrengen concentreren zich op het noordelijke perceel. De impact van de grondwerken spreidt zich over een oppervlakte van 1313,5m² (loodsblokken, parkeergelegenheden en garagebox). De andere werken brengen geen bodemverzet met zich mee of beperken zich tot de afbraak en heropbouw van een klein deel (loods G).

In bijlage zijn de beschikbare bouwplannen opgenomen.

Figuur 4 Uitsnede uit het voorlopig plan 'geplande werken' (bron: initiatiefnemer). In het noordelijke braakliggende perceel worden twee grote loodsblokken, 11 parkeerplaatsen en één garagebox opgetrokken (witte blokken).

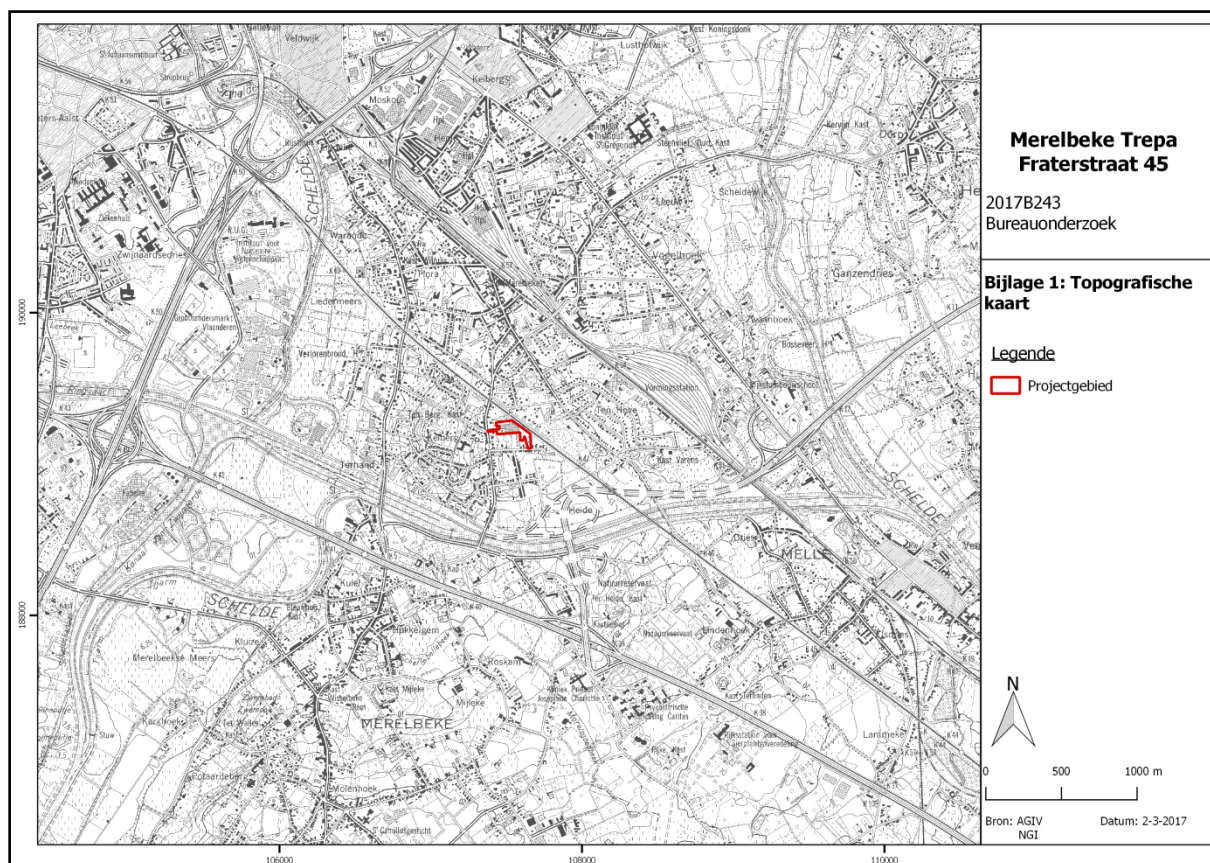
Figuur 5 Detailopname uit het voorlopig plan 'geplande werken' (bron: initiatiefnemer). In het noordelijke braakliggende perceel worden twee grote gebouwblokken (grijze blokken), één garagebox (witte blok met rood cijfer) en 11 parkeerplaatsen (rechthoekjes met rode cijfers) aangelegd. Rechts is de af te breken en opnieuw op te bouwen loods G te zien. Op de bestaande verhardingen, tussen de bestaande loodsen in worden extra parkeergelegenheden voorzien, te zien als rechthoekjes met rode cijfers.

2.3. Landschappelijke ligging

2.3.1. Topografische situering

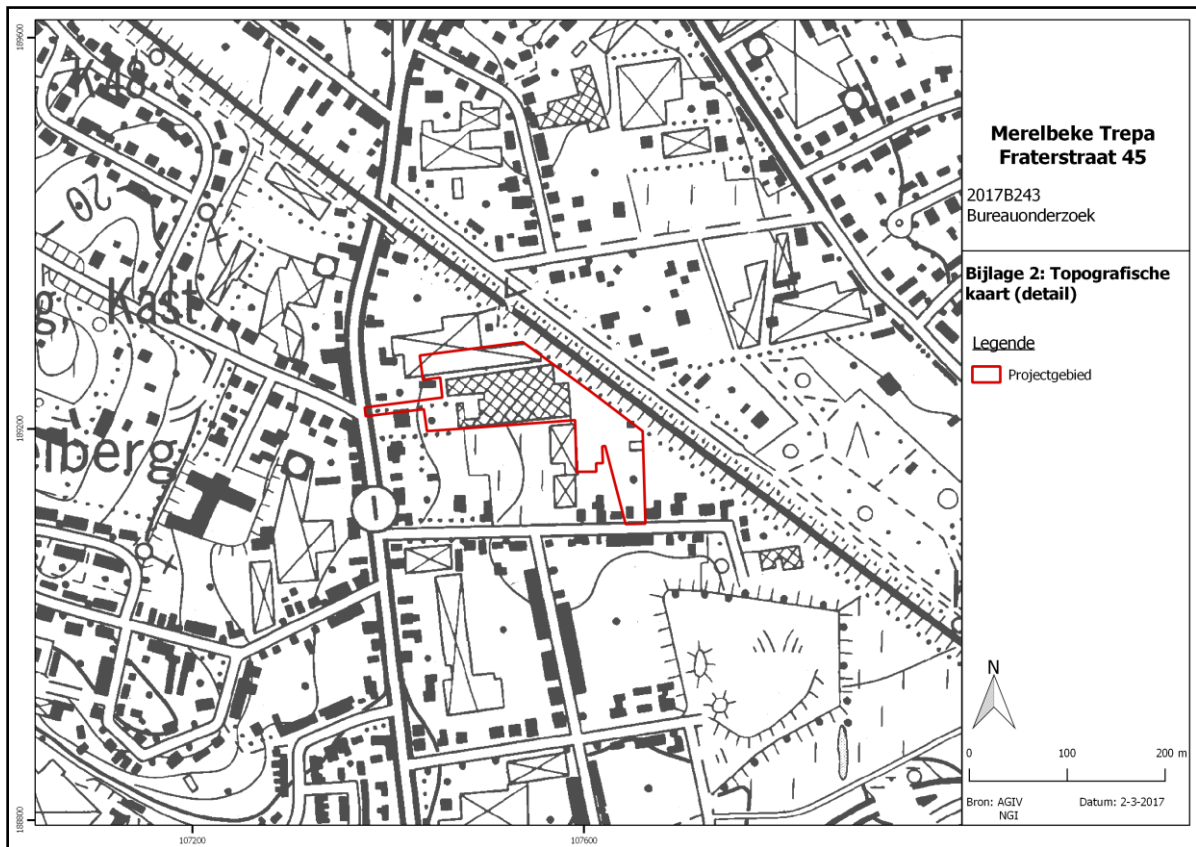
Het projectgebied bevindt zich in Merelbeke, ter hoogte van de Fraterstraat 45. Merelbeke bevindt zich in de provincie Oost-Vlaanderen, langsheen de Schelde. De gemeente Merelbeke bestaat naast Merelbeke zelf ook uit de deelgemeentes Bottelare, Lemberge, Melsen, Munte en Schelderode. Merelbeke wordt omringd door de gemeentes Melle, Oosterzele, Gavere, De Pinte en Gent. De Schelde vormt de westgrens van de gemeente en in het noordelijke deel stroomt de Gentse Ringvaart⁶. Daarnaast bevinden zich in en op de grens van Merelbeke de snelwegen E17 en E40 en de Gentse ringweg R4.

Het plangebied bevindt zich in het noordelijke deel van Merelbeke, ten noorden van de Ringvaart. Het projectgebied wordt omgeven door de Fraterstraat in het westen en de Ginstdreef in het noorden. Langsheen de oostelijke grens loopt een spoorweg. Kadastraal gezien zijn de percelen terug te vinden onder Merelbeke, afdeling 1, sectie A, perceel nr. 261P, 261R, 262H2, 262L2, 267V3, 290Z4 en 290B5.

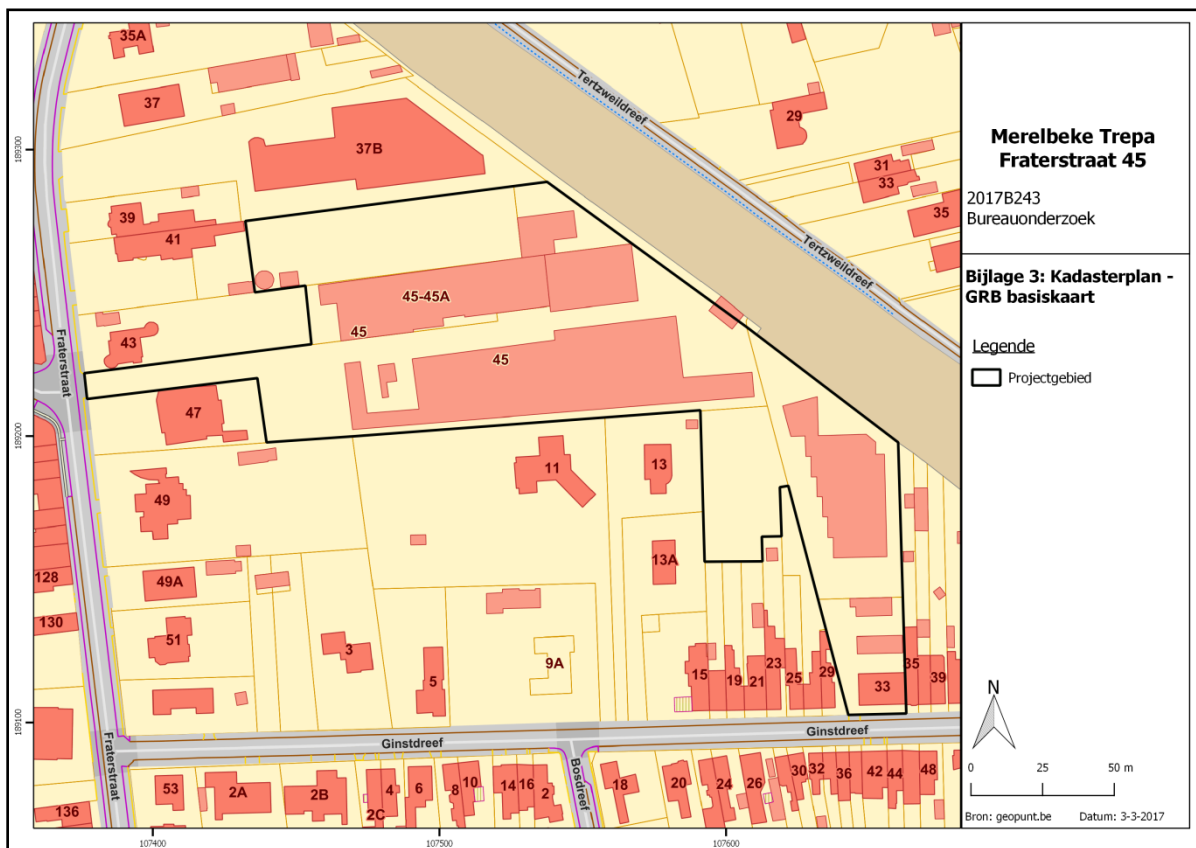

Figuur 6 Zicht op de topografische kaart met aanduiding van het plangebied.

⁶ <https://nl.wikipedia.org/wiki/Merelbeke>

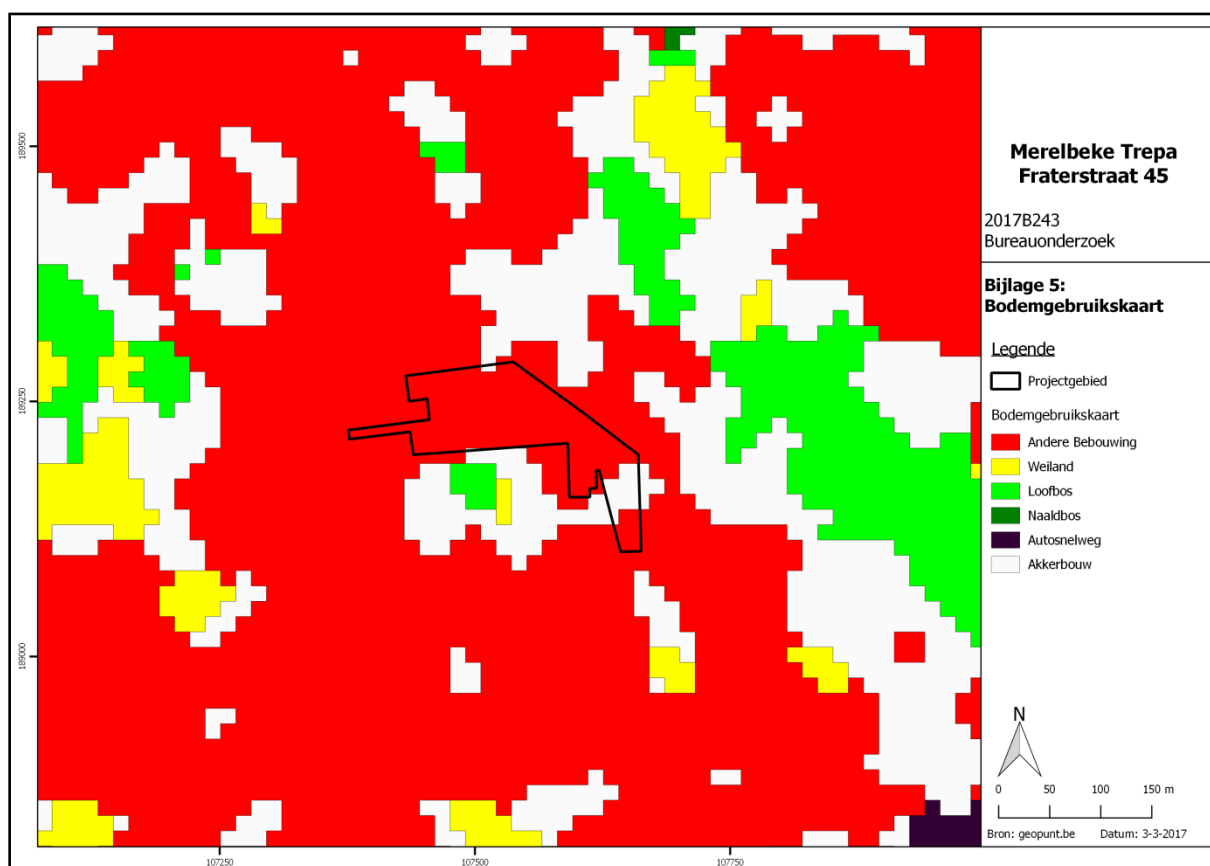

Figuur 7 Detailopname van de topografische kaart met aanduiding van het plangebied.

Figuur 8 Zicht op het kadasterplan met aanduiding van de perceelsnummers.

Op de bodemgebruiksk kaart van 2001 staat het gebied onderverdeeld in twee types. Het eerste type wordt aangegeven door middel van de rode inkleuring en betreft 'Andere bebouwing'. Dit type omslaat 95% van het plangebied. 'Andere bebouwing' geeft gebieden aan die voor het grootste deel worden bedekt door structuren zoals gebouwen, wegen en artificiële oppervlakten met groene delen en open bodem, tussen 30 en 80% is verhard. Zoals in de huidige situatie omschreven bevinden zich binnen het terrein loodsen met tussenliggende verhardingen. De witte kleur wordt aangegeven als 'Akkerbouw', een bodem die gebruikt wordt in één of ander rotatiesysteem waarbij jaarlijks gewassen worden geoogst, inclusief braakland. Dit deel wordt aangegeven in het zuidoosten en komt wellicht, mits een kleine verschuiving, overeen met de bestaande groenzone, die ook zo behouden blijft.

Figuur 9 Zicht op de bodemgebruiksk kaart met aanduiding van het plangebied.

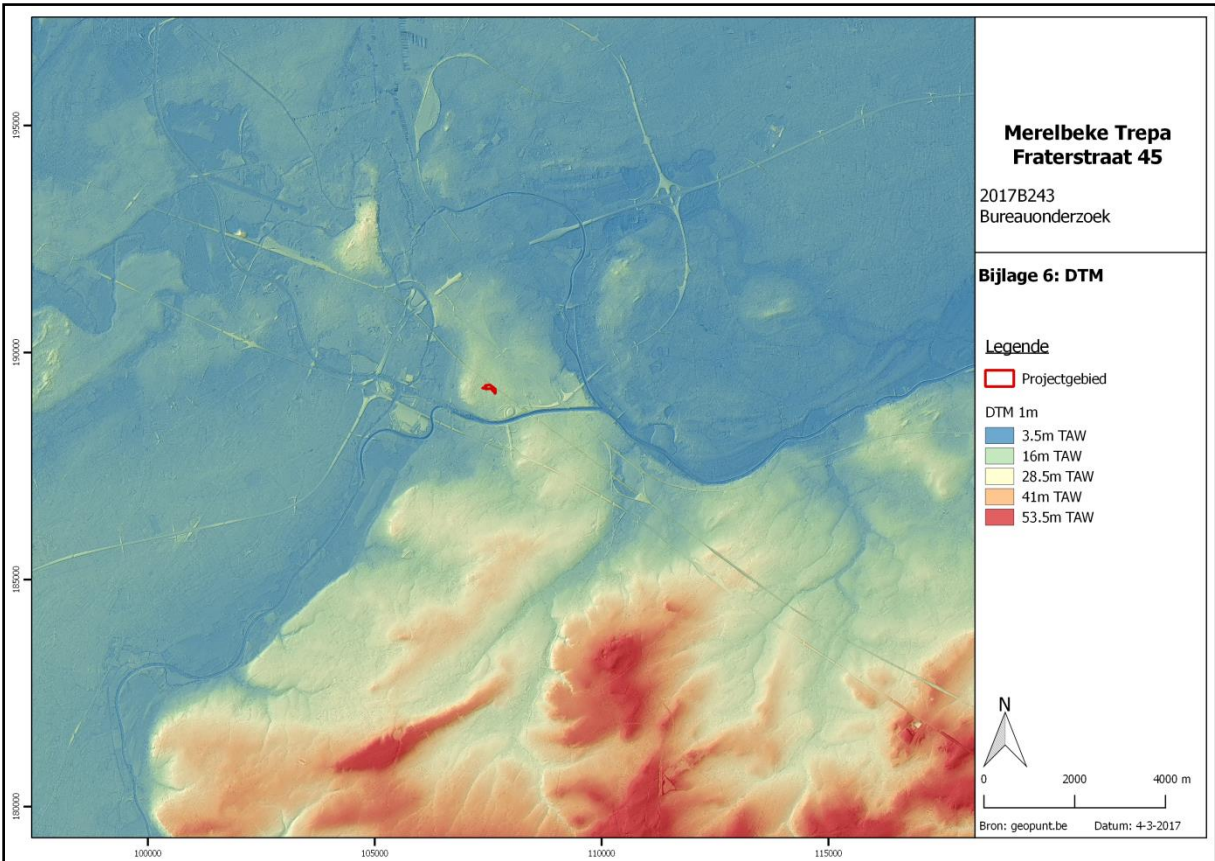
2.3.2. Landschappelijke situering

Merelbeke behoort tot zandig Vlaanderen en de zogenaamde Vlaamse Vallei. De gemeente kenmerkt zich door de aanwezigheid van veel waterlopen waaronder de Ringvaart om Gent. Deze Ringvaart werd in de 20ste eeuw aangelegd als een verbindingskanaal. Op deze Ringvaart sluiten de Tijarm en

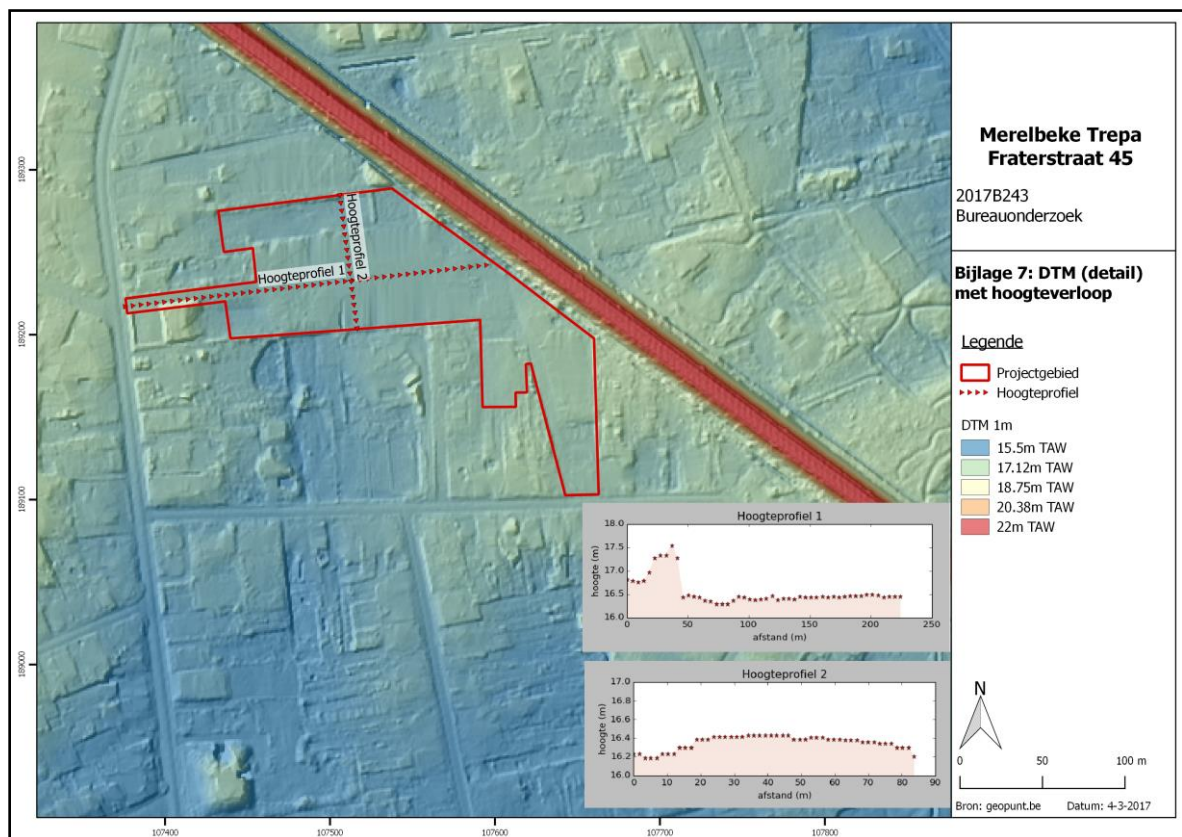
de Bovenschelde aan op de westelijke grens van Merelbeke. Op het grondgebied van Melle sluit de Ringvaart aan op de Zeeschelde. Verder ten zuiden van het plangebied loopt de Schellebellebeek, die afvloeit richting de Schelde.

Zoals op het Digitaal Hoogtemodel duidelijk te zien is, bevindt Merelbeke zich op een zandige uitloper. De hogere punten zijn meer naar het zuiden toe gelegen richting Oosterzele en Gavere. De hoogtes in de gemeente zelf variëren van +8m TAW, ter hoogte van de Ringvaart, en tot +42m TAW in het uiterste zuiden tot zuidwesten. Er is duidelijk een stijgende lijn te merken van het lagere noorden naar het hoger gelegen zuiden. Het onderzoeksgebied zelf is vrij vlak te noemen met een hoogte rond gemiddeld genomen +16 tot +16,5m TAW. De hoger liggende delen binnen de grenzen van het plangebied worden gevormd door de aanwezige bebouwing en geven bijgevolg een verkeerd beeld.

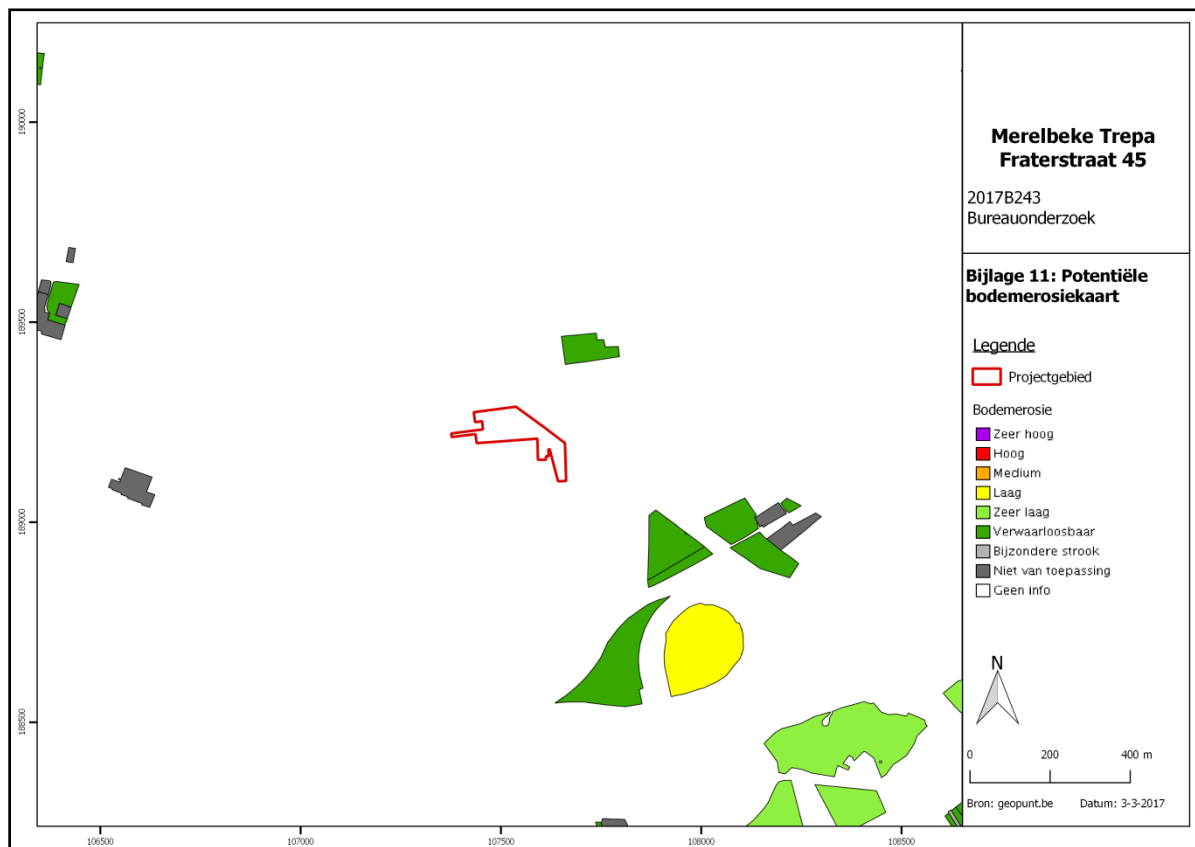
Op de potentiële bodemerosiekaart wordt het plangebied niet ingekleurd en is er bijgevolg geen directe informatie te vinden. Enkel percelen in de omgeving hebben wel een inkleuring die varieert tussen een verwaarloosbaar tot laag erosief karakter. Op basis van de gelijkende kenmerken, waaronder de hellingsgraad en de hoogte, kan deze informatie geëxtrapoleerd worden naar het onderzoeksgebied.

Figuur 10 Zicht op het Digitaal Hoogtemodel.

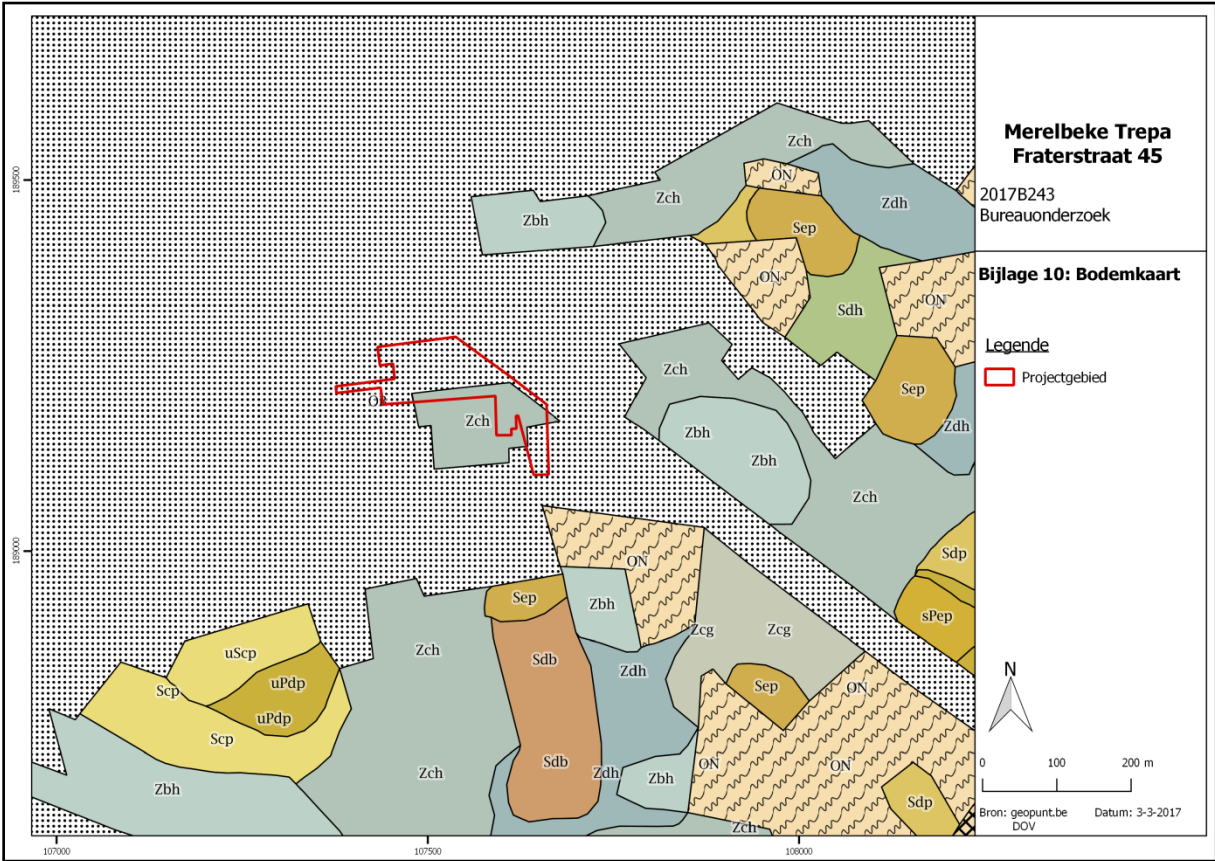
Figuur 11 Detailopname van het Digitaal Hoogtemodel met de twee hoogteprofielen.

Figuur 12 Zicht op de Potentiële bodemosiekaart.

2.3.3. Bodemkundige situering

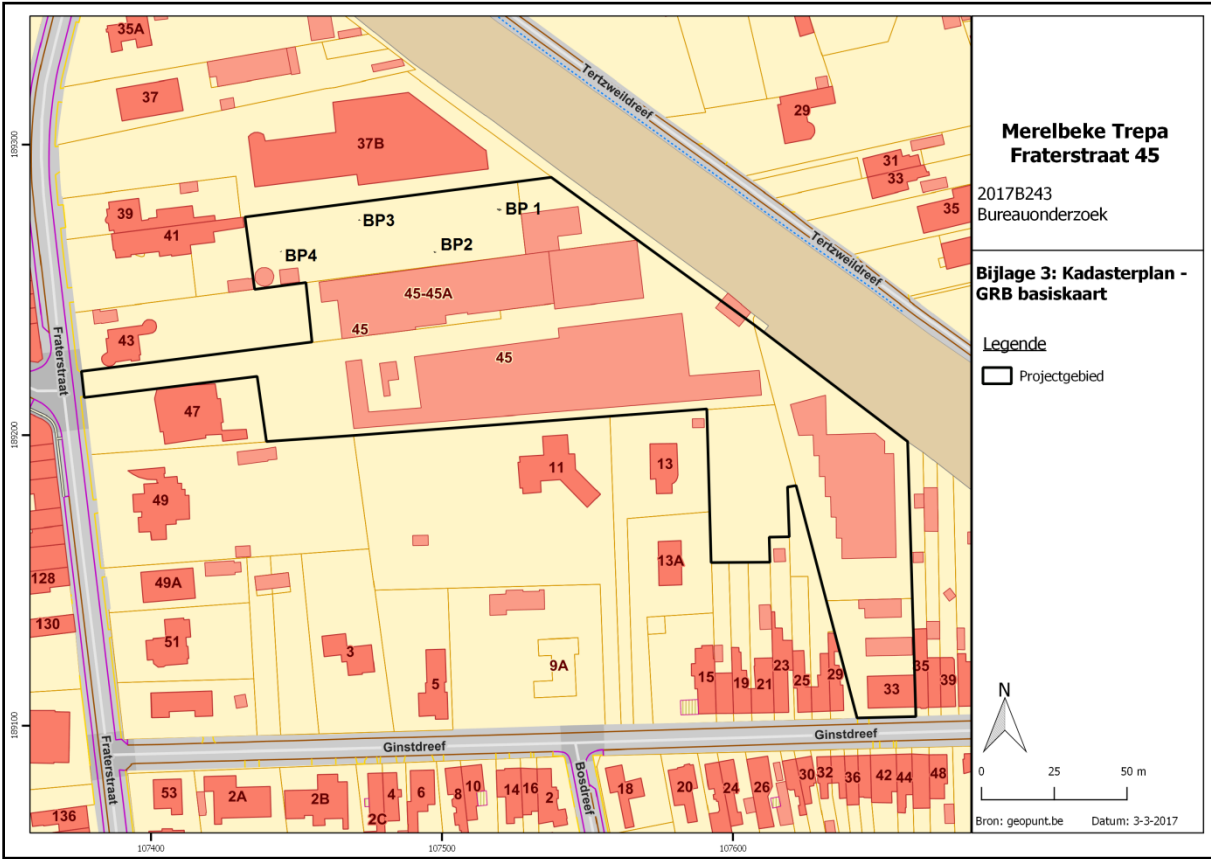
Het plangebied wordt op de bodemkaart grotendeels ingekleurd als een bebouwde zone (type OB). In deze zone kan geen uitspraak gedaan worden over het exacte bodemtype. Het zuidelijke deel staat wel aangegeven als type Zch. Dit type kenmerkt zich door een matig droge zandbodem met een verbrokkelde ijzer en/of humus B-horizont. De teelaarde is donker bruingrijs en goed humeus met een dikte van 30 tot 60cm. De podzol B is sterk verbrokken in harde concreties. De roestverschijnselen beginnen tussen 60 en 90cm diepte. De waterhuishouding is goed in de winter en iets te droog in de zomer. Ten noorden en ten zuiden komen gelijkaardige bodemtipes voor waardoor dit wellicht kan doorgetrokken worden naar het volledige plangebied.

Figuur 13 Zicht op de bodemkaart.

Om de diepte van het archeologisch vlak en de verstoringsgraad vast te stellen werden vier controleboringen geplaatst in het noordelijke braakliggende deel, waar de twee nieuwe loodsen aangelegd worden, samen met 11 parkeerplaatsen en een garagebox. De boringen werden verspreid en geschrinkt⁷ over het perceel geplaatst en genummerd van boorpunt 1 tot en met boorpunt 4 (BP 1 tem BP4), waarbij boorpunt 1 het meest oostelijke gelegen is en boorpunt 4 het meest westelijk.

In de boringen kon vastgesteld worden dat enkel in het oostelijke deel bij boorpunt 1 de bodem enigszins onverstoord is. Het archeologisch vlak kan hier vastgelegd worden op ongeveer 60 tot 65cm onder het huidige maaiveld. Bovenop de moederbodem is nog een deel teelaarde aanwezig, die op zijn beurt afgedekt wordt door een 40cm dik verstoord pakket. De andere drie boringen vertonen een gelijkaardig beeld van opeenvolgende verstoorde lagen tot minstens 120cm diep. Aangezien de moederbodem bij boorpunt 1 reeds aangetroffen werd op een diepte van ca. 60 tot 65cm, wijst dit op een sterke verstoring van het bodemarchief en bijgevolg het mogelijke archeologische erfgoed.

Figuur 14 Aanduiding van de geplaatste controleboringen (BP1 tem BP4) op het kadasterplan in het noordelijke deel van het onderzoeksgebied.

⁷ De verspreiding is noodzakelijk om een volledig beeld te verkrijgen; het geschrinkt patroon is belangrijk om niet in een rechtlijnige structuur (bv. grachten) te boren en aldus een verkeerd beeld te krijgen.

Figuur 15 Zicht op het oostelijke boorpunt (BP1) met een normale bodemopbouw. Het archeologisch vlak bevindt zich op ca. 60 tot 65cm diep.

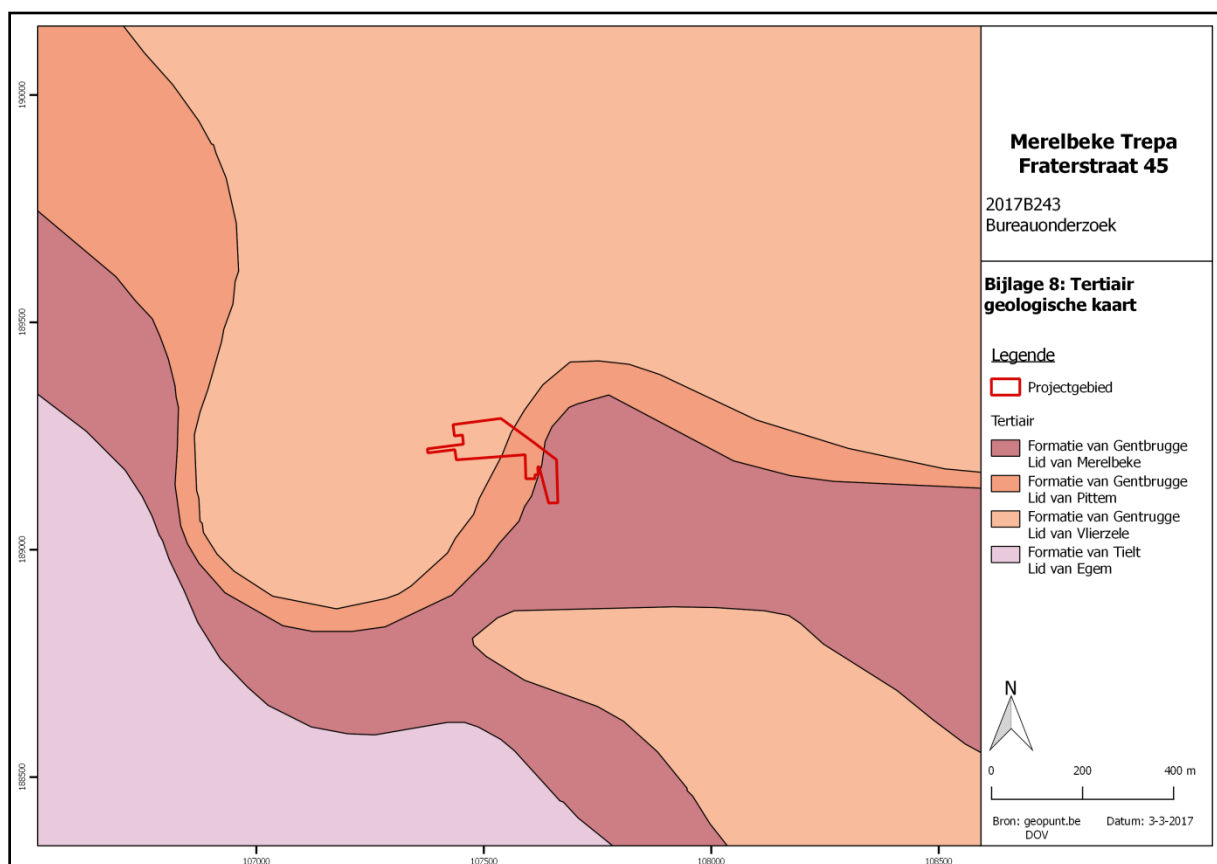
Figuur 16 Zicht op boorpunt 2 met een sterk verstoorde bodemopbouw. De andere boorpunten 3 en 4 zijn gelijkaardig aan deze boring.

2.3.4. Geologische situering

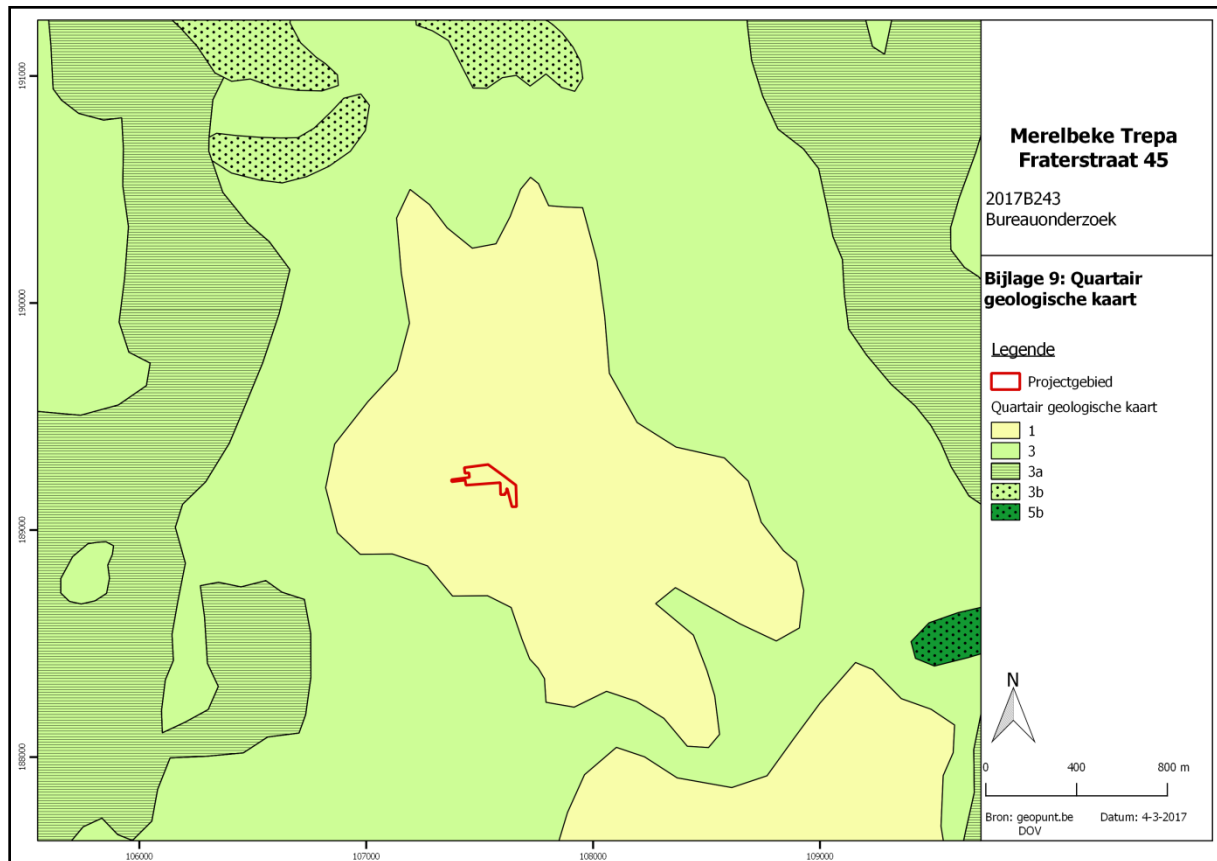
De tertiaire opbouw ter hoogte van het plangebied bestaat uit drie geologische eenheden. De meest noordelijke en westelijke betreft het Lid van Vlierzele dat zich kenmerkt door groen tot grijsgroen fijn zand, soms kleihoudend met plaatselijk dunnen zandsteenbankjes. De klei is bovendien glauconiet- en glimmerhoudend. Het centraal gedeelte staat aangegeven als het Lid van Pittem. Bij dit type komt een grijsgroene klei voor die sterk zandhoudend is met plaatselijke zandsteenbanken (veldstenen). De klei is in tegenstelling tot het Lid van Vlierzele weinig glauconiet- en glimmerhoudend. Het oostelijke deel betreft het Lid van Merelbeke. Dit type kenmerkt zich door een blauwgrijze tot donkergrijze klei met dunne zandlensjes, organisch materiaal en pyrietachtige concreties.

De Quartair geologische kaart geeft aan dat de ondergrond ter hoogte van het plangebied bestaat uit het type 1 omschreven als volgt: niet holocene en/of tardiglaciale afzettingen bovenop de Pleistocene sequentie. Het betreft eolische afzettingen van zand tot silt van het Weichseliaan (laat-Pleistoceen), mogelijk Vroeg-Holoceen (code *ELPw*), mogelijk kunnen ook hellingsafzettingen van het Quartair (*HQ*) aanwezig zijn.

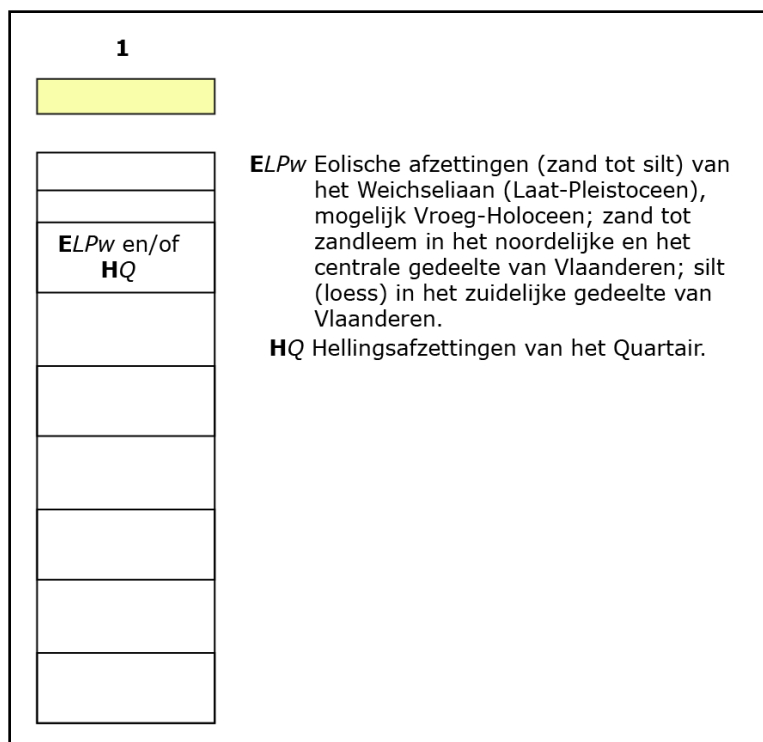
De geomorfologische kaart voor deze streek is niet voorhanden en kan dus niet worden afgebeeld.

Figuur 17 Uitsnede uit de Tertiair Geologische Kaart.

Figuur 18 Uitsnede uit de Quartair Geologische Kaart.

Figuur 19 Uitleg bij de Quartair Geologische Kaart (bron: geopunt.be).

2.4. Historische situering⁸

Merelbeke kent zijn eerste vermelding als Merlebecca in 1108. Kort nadien komt de benaming Merlebeca in 1122 voor, Merlebecke in 1156 en Mellebeke in 1224⁹. De naam Merelbeke zelf zou afkomstig zijn van het middelnederlandse woord 'merle' of 'marle' wat zou wijzen op mergel. Mogelijk zou de oorsprong te zoeken zijn bij het Germaanse woord 'marila' of 'mari', wat 'meer' betekent¹⁰. Daarnaast wijst het woord 'baki' of 'beca' naar een 'beek'. Samengevat betekent Merelbeke wellicht 'beek van het meertje'. Bewoningssporen binnen het grondgebied gaan reeds verder terug in het verleden.

De eerste vondsten, enkele silexartefacten, wijzen reeds op aanwezigheid van mensen tijdens het midden paleolithicum. In 1997 werd een grafheuvel uit de bronstijd blootgelegd aan de Axxes-site ter hoogte van de Ringvaart. Archeologische onderzoeken wijzen op Romeinse aanwezigheid. Op het einde van de 18de eeuw zijn zelfs enkele muntvondsten gekend uit de laat-Romeinse periode, die kaderen in de woelige periodes van invallen en vluchtende mensen¹¹. Ter hoogte van de Caritas werden een 120 inhumatiegraven aangetroffen uit de vroege middeleeuwen.

Tijdens de middeleeuwen maakte de heerlijkheid Merelbeke deel uit van het graafschap Aalst en maakte samen met Lemberge deel uit van het Leenhof 'Ten Steene'. In de 12de eeuw zijn enkele adellijke leenmannen gekend die de naam Merelbeke dragen waaronder Michiel van Merelbeke die samen met de Graaf van Vlaanderen Gwijde van Dampierre gevangen genomen werd door de Franse koning.

De heren van Merelbeke hebben vanaf ca. 1460 hun residentie in een kasteel gelegen aan de huidige Kerkstraat. Hier is heden ten dage nog het bijbehorende pachthof aanwezig dat gerestaureerd en beschermd werd als dorpszicht. Vanaf de 15de tot in de 18de eeuw kent Merelbeke een woelige periode met geregeld opstanden en plunderingen. In de 18de eeuw kwam Merelbeke in handen van de adellijke familie Van der Cameren.

Kenmerkend voor de 19de eeuw is de industriële revolutie. Merelbeke is dan nog een overwegend agrarische gemeente met voornamelijk kleine hoevetjes met enkele wevers of spinners en andere ambachtslieden. Een belangrijk gegeven is het station van Merelbeke gebouwd in 1874. In eerste instantie verbond dit Wetteren met Dendermonde en later Aalst en Brussel. Op het einde van de Tweede Wereldoorlog zal het gebombardeerd worden. Heden ten dage bevindt zich een oorlogsmonument bij het gemeentehuis ter herdenking van de slachtoffers. Een ander kenmerk voor Merelbeke zijn de bloemisterijen die zich vestigen in de huidige Florawijk, de voormalige

⁸ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2017: *Laakdal In Inventaris Onroerend Erfgoed. Opgehaald van <https://inventaris.onroerenderfgoed.be> op 03/03/2017*

⁹ Gyselling 1960

¹⁰ Debrabandere 2010

¹¹ <https://www.merelbeke.be/bestuur/over-merelbeke/geschiedenis-van-merelbeke-en-haar-deelgemeenten/merelbeke>

Stationswijk, waaronder de omgeving van de Fraterstraat. Dit gebeurde reeds op het einde van de 19de eeuw¹².

De oudste kaart die geraadpleegd kan worden betreft de Ferrariskaart uit de 18de eeuw. Op de kaart wordt reeds de Fraterstraat aangegeven waarlangs zich verspreide bewoning bevindt. Ter hoogte van het plangebied worden twee gebouwen aangegeven. Ze bevinden zich net op de rand aan de toegangsweg of net binnen de westelijke hoek. Het overgrote deel van het terrein is echter ingekleurd als bosrijk gebied, enkel het westelijke deel is ingenomen als landbouwgrond en hoort bij de aanwezige bewoning. Aan de overzijde van de weg, ten zuidwesten van het plangebied, wordt een site met walgracht aangegeven. Op de Atlas der Buurtwegen (1841) wordt een gelijkaardige situatie geschetst. De Fraterstraat wordt omschreven als de Chemin Nr. 11. Ook nu worden de twee gebouwen aangegeven, echter net ten zuiden of net op de rand van het plangebied aan de toegangsweg. De benaming van het gehucht betreft 'Keywyk'. Het grootste deel van het terrein wordt ingedeeld in percelen met enkele landweggetjes in en in de omgeving van het plangebied. Ook nu is nog steeds een beperkte bewoning aanwezig in de Fraterstraat. De kaart van Vandermaelen (1846-1854) toont een gelijkaardig, doch minder gedetailleerd beeld. Wel wordt aangegeven dat de site met walgracht het oude Vassenkasteel betreft. De kaart van Popp (1842-1879) toont een gedetailleerde indeling van het terrein in percelen en een NW-ZO georiënteerd landweggetje in het oostelijke deel. In het noordwesten komt een U-vormig perceel voor, dat op de kaart van Vandermaelen als bebost aangegeven staat. De bewoning bevindt zich aan de zuidwestelijke rand van het onderzoeksgebied.

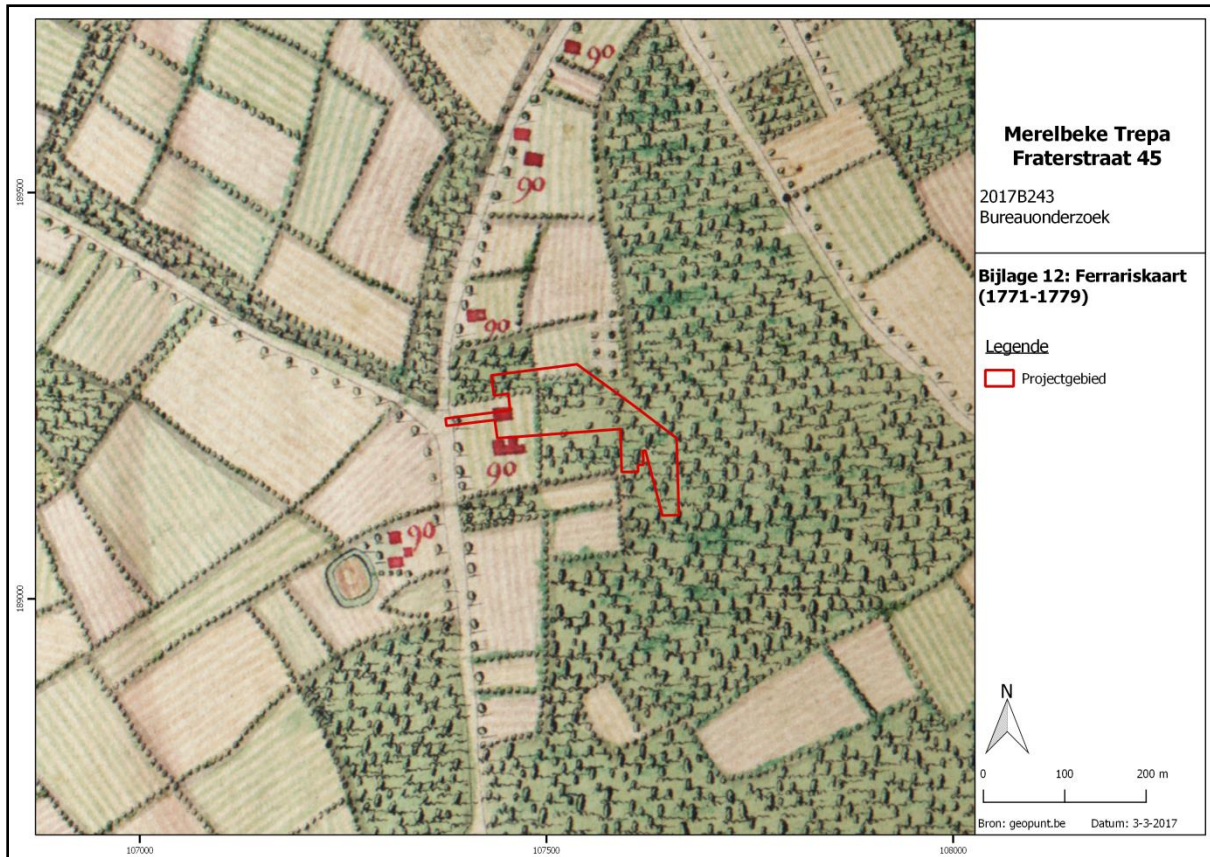
Tevens zijn drie topografische kaarten beschikbaar uit 1893, uit 1910 en uit 1933. Op de topografische kaart van 1893 wordt het meest oostelijke deel ingekleurd als bos. Het grootste westelijke deel is in gebruik als landbouwgrond. In de zuidwestelijke hoek raakt het onderzoeksgebied de eerder vermelde bewoning. Het nabijgelegen kasteel wordt nu als 'Vossenkasteel' aangegeven. Ook op de topografische kaart van 1910 blijft de situatie ongewijzigd, echter een belangrijk verschil betreft de aanleg van de spoorweg. Op de topografische kaart van 1933 zijn enkele ingrijpende verschillen op te merken vooral dan in de regio van het plangebied. Het Vossenkasteel werd overbouwd door een wegenis en woningen. Er werden enkele nieuwe wegen aangelegd. Het onderzoeksgebied zelf is echter nog steeds onbebouwd, met uitzondering van de noordwestelijke hoek waar twee bijgebouwen aanwezig zijn.

De vroegste luchtfoto betreft een orthofoto uit 1971. De kwaliteit en resolutie is vrij laag, maar toch kunnen hierop reeds enkele zaken opgemerkt worden. Het terrein is bijna volledig ingenomen door serres en loodsen, toebehorend aan een bloemisterij¹³. Enkel in het oosten tegen de spoorweg aan is een deel groenzone met enkele bomen aanwezig. Ook in het westen en de westelijke toegangsweg lijken onbebouwd. Op een latere en meer gedetailleerde luchtfoto van 1979-1990 kan bovenstaande waarneming bevestigd worden. De serres en loodsen in het noordelijke deel blijken afgebroken te zijn. Vooral in het centrale deel zijn grote loodsen aanwezig. De westelijke toegangsweg en de westelijke zone is eveneens ingenomen door gebouwen en verhardingen. In het zuidoostelijke deel zijn enkele gebouwen aanwezig, maar ook gedeeltelijke groenzones. De luchtfoto van 2015 is het

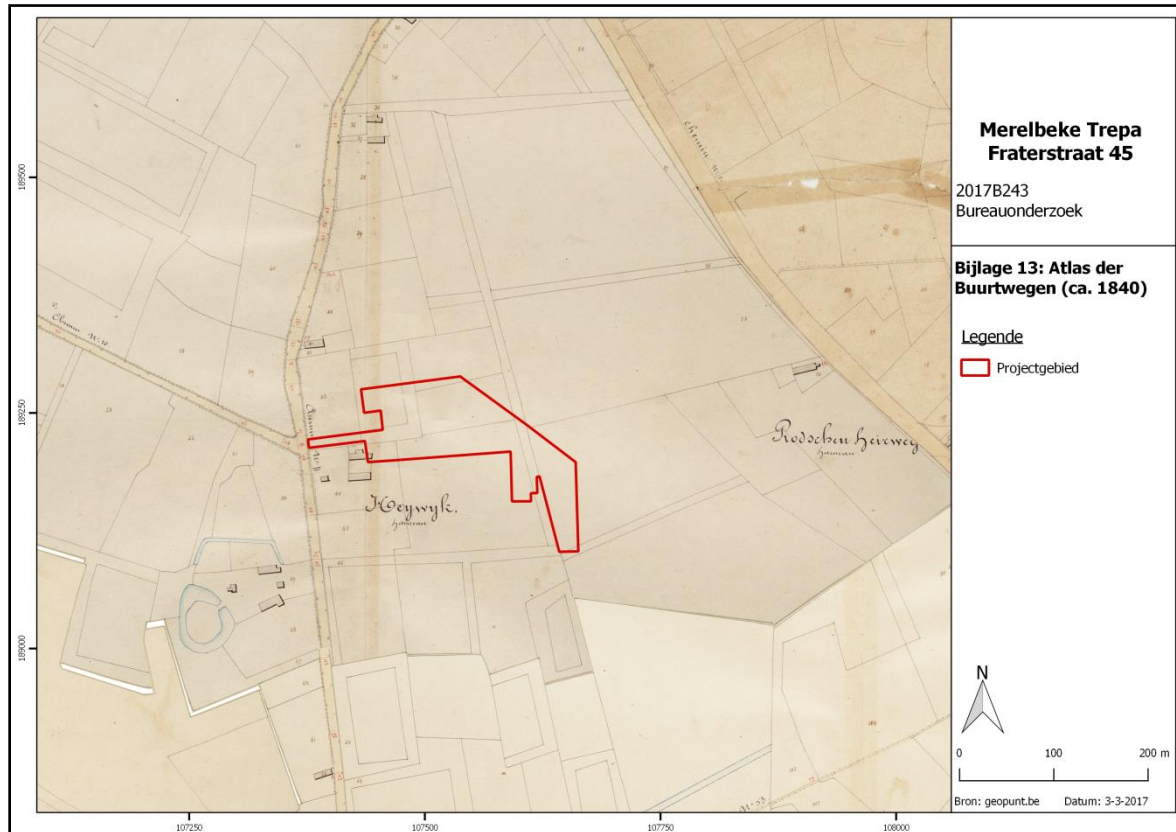
¹²<https://www.merelbeke.be/bestuur/over-merelbeke/geschiedenis-van-merelbeke-en-haar-deelgemeenten/merelbeke>

¹³ Mondelinge mededeling eigenaar.

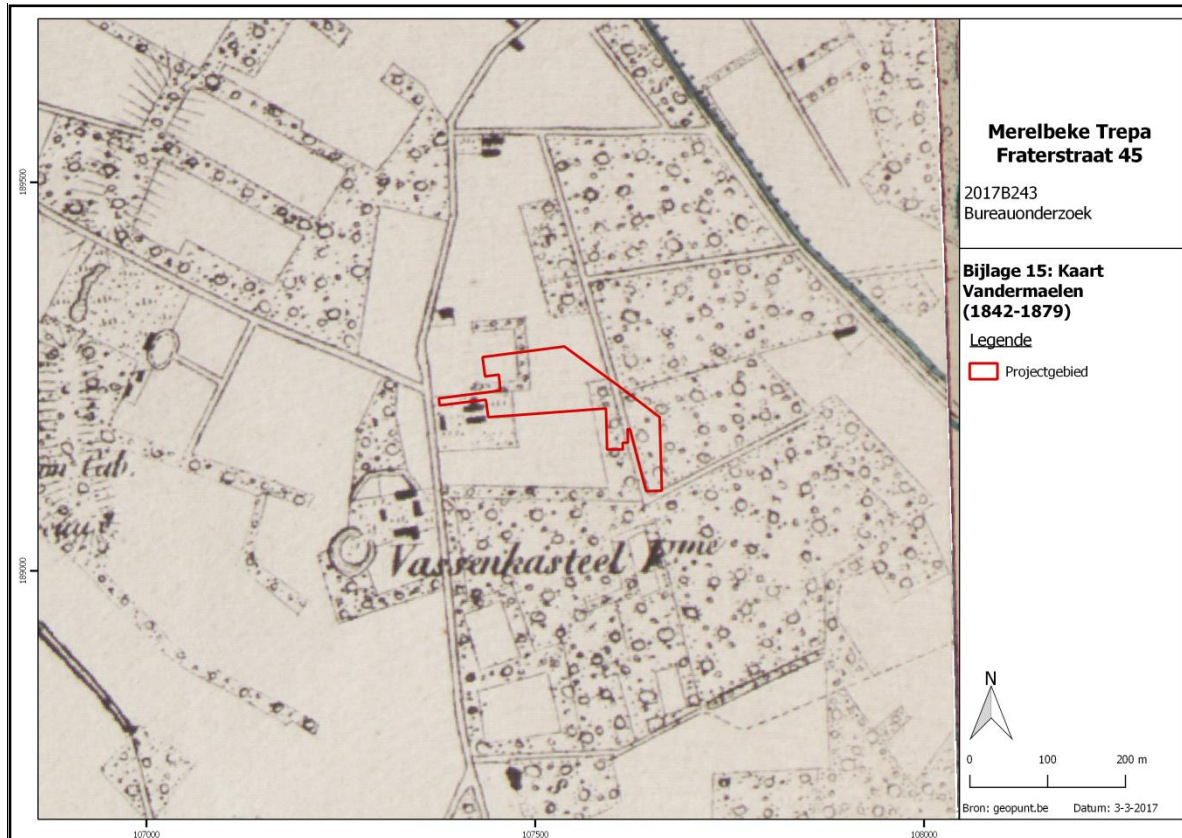
meest gedetailleerd en toont een quasi volledige bebouwing van het onderzoeksgebied met loodsen en andere gebouwen. Tussen de gebouwen in zijn overal verhardingen aanwezig met parkeerplaatsen. Enkel het noordelijke deel is grotendeels braakliggend.

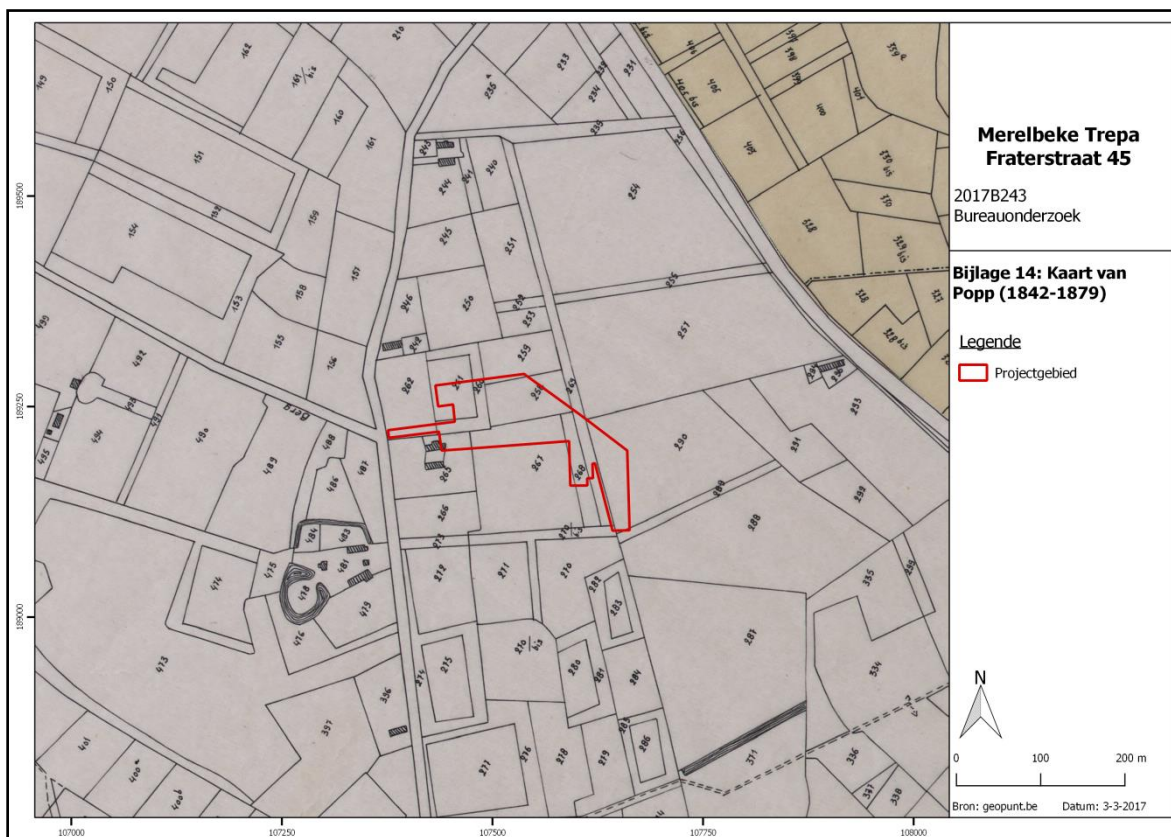
Figuur 20 Uitsnede uit de Ferrariskaart.

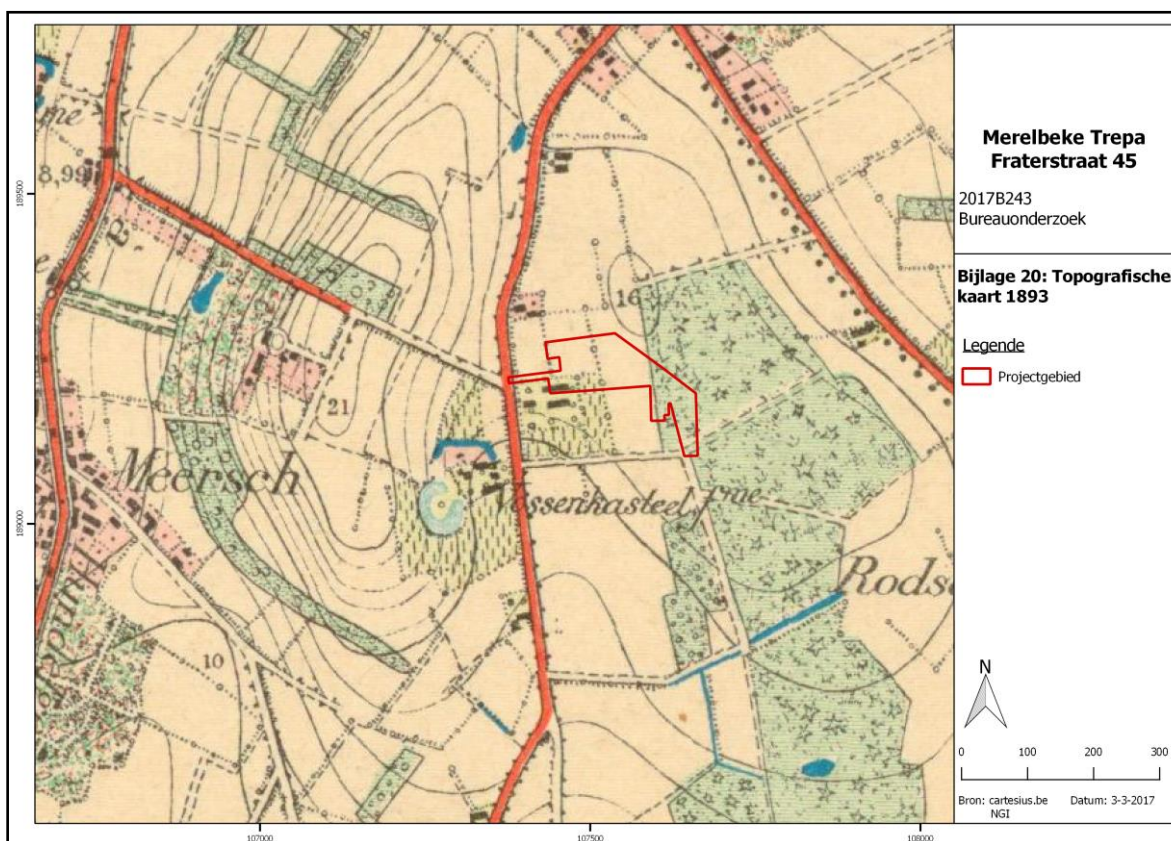
Figuur 21 Uitsnede uit de Atlas der Buurtwegen.

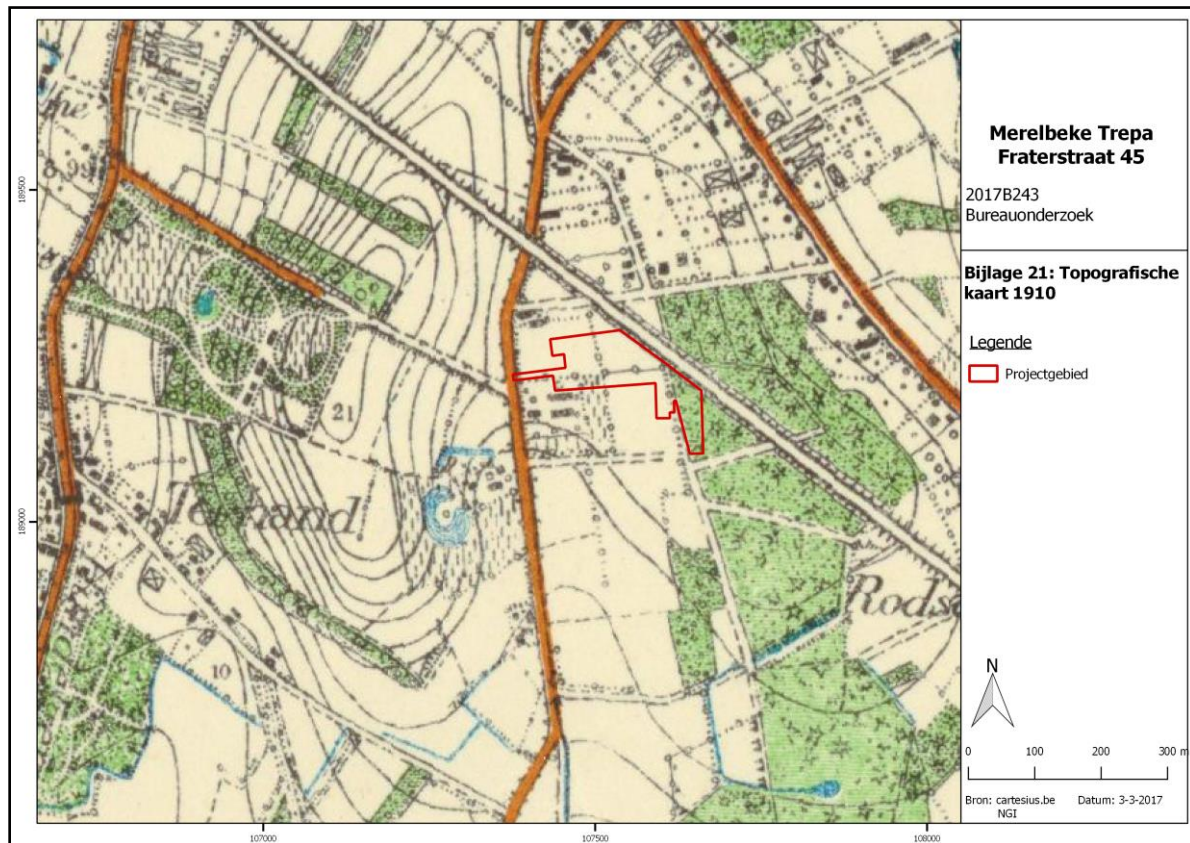
Figuur 22 Uitsnede uit de kaart van Vandermaelen.

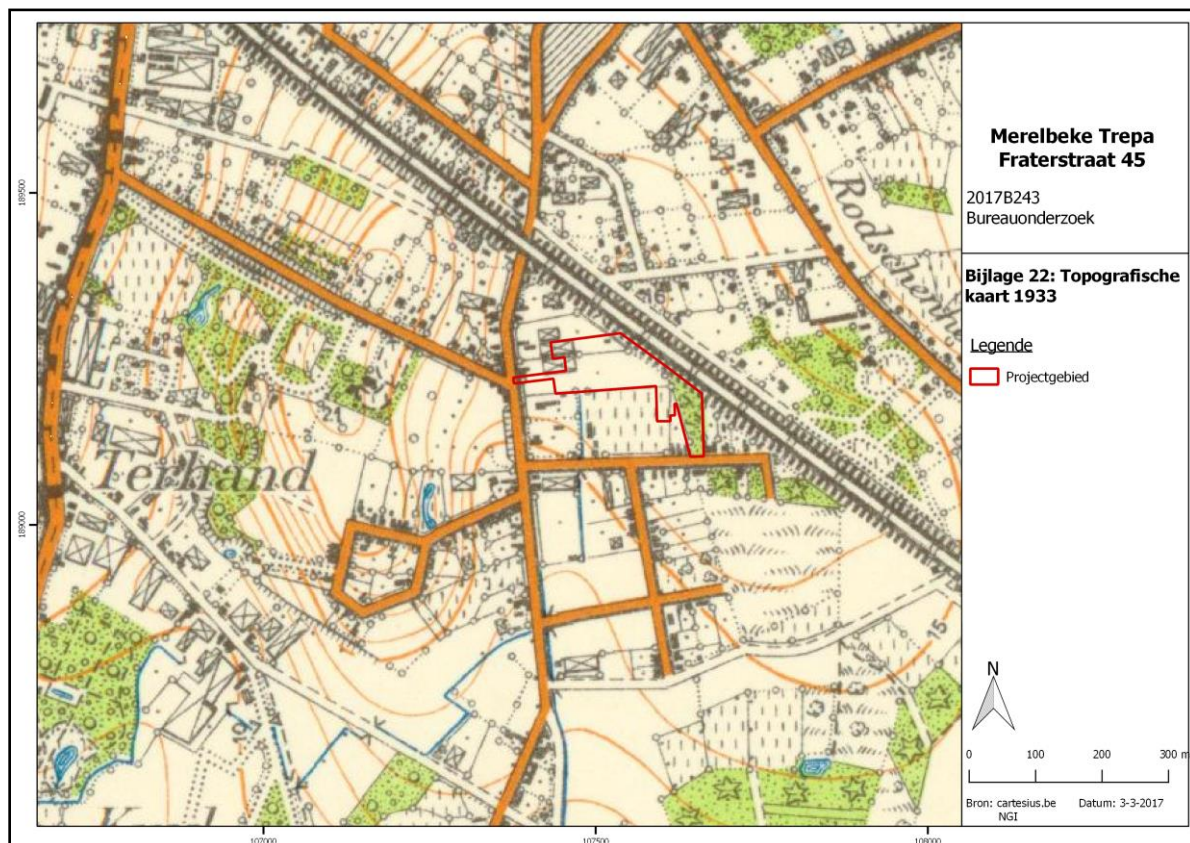
Figuur 23 Uitsnede uit de kaart van Popp.

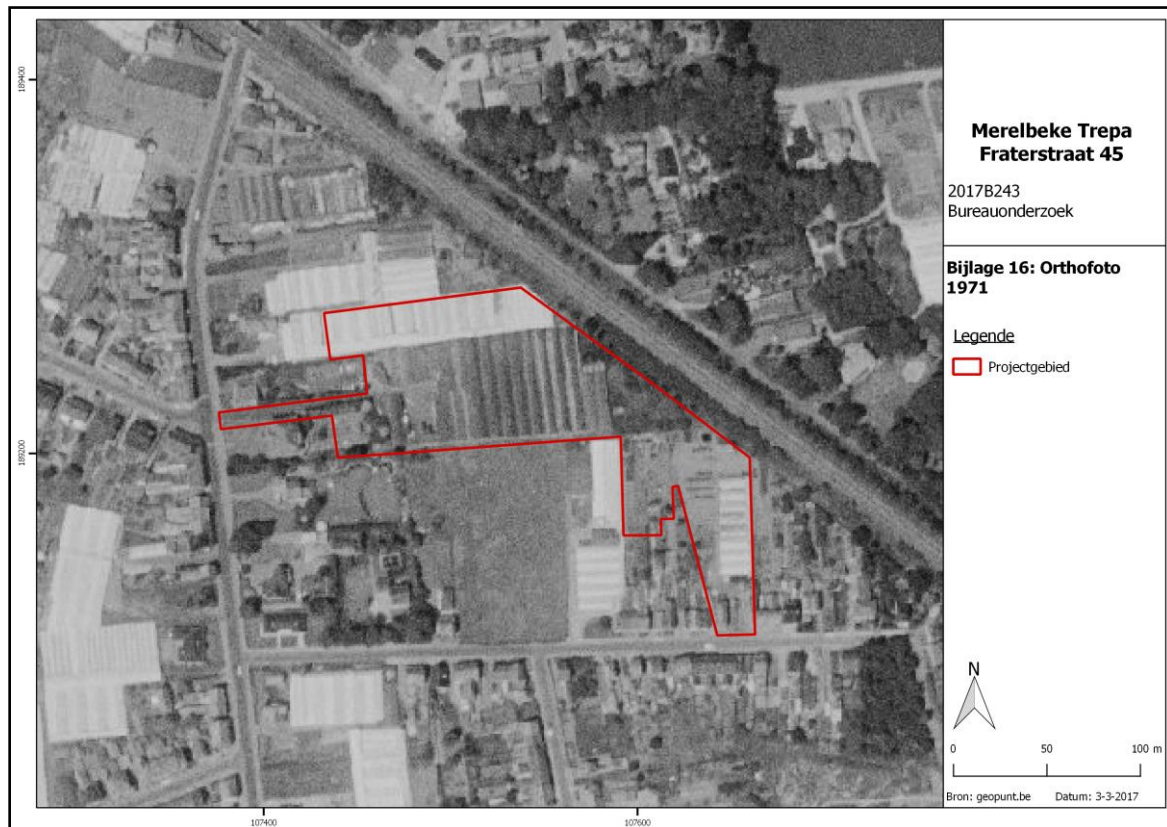
Figuur 24 Uitsnede uit de Topografische kaart van 1893.

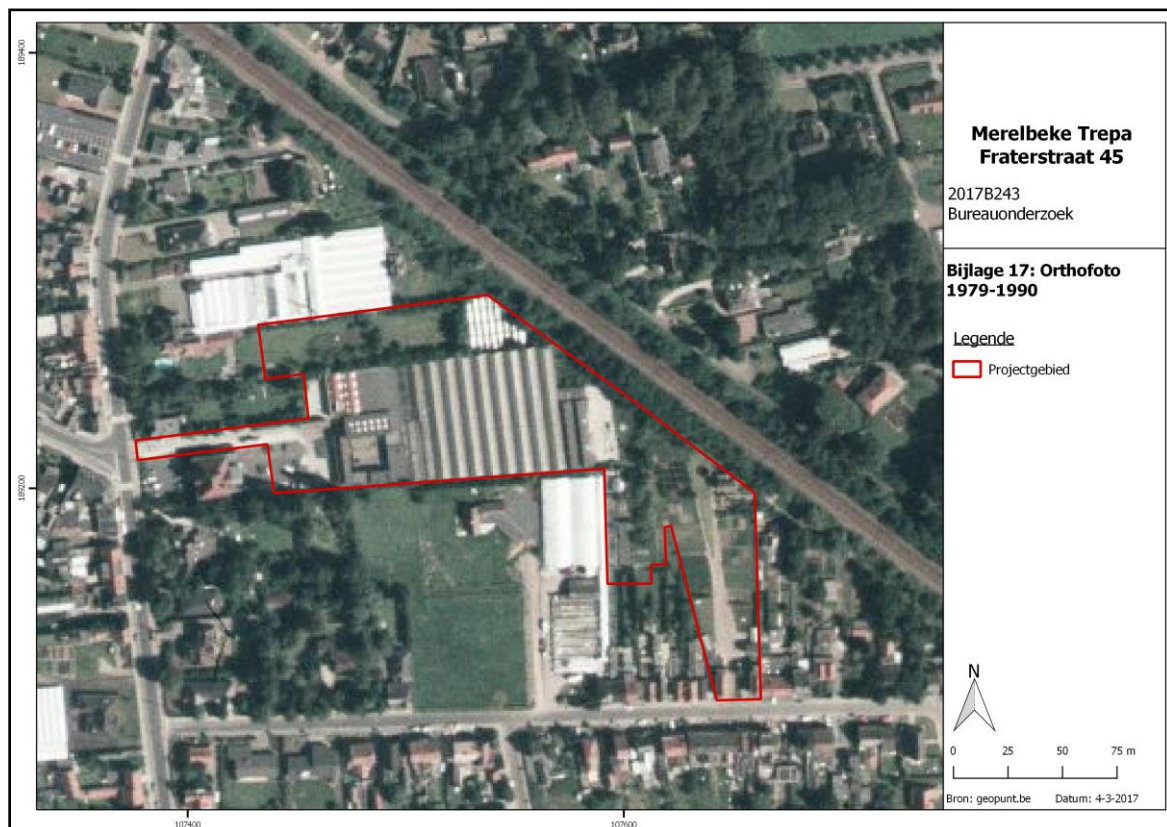
Figuur 25 Uitsnede uit de Topografische kaart van 1910.

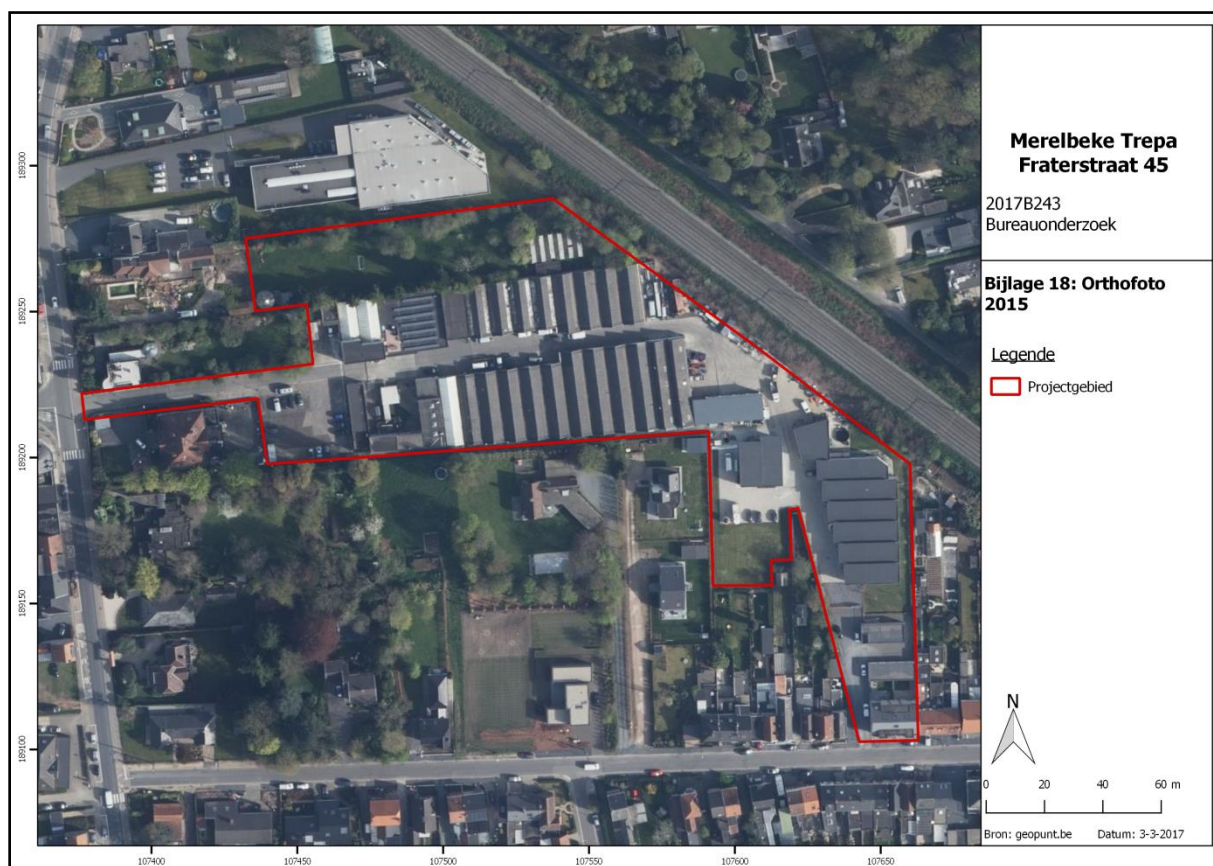
Figuur 26 Uitsnede uit de Topografische kaart van 1933.

Figuur 27 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 1971.

Figuur 28 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 1990.

Figuur 29 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 2015.

2.5. Archeologische situering

Op de Centrale Archeologische Inventaris worden in de omgeving van het projectgebied een aantal sites aangegeven, die hiernavolgend besproken worden. De sites tonen duidelijk aan dat de omgeving van Merelbeke rijk is aan archeologische sites en vondsten.

In de directe omgeving van het plangebied en het plangebied zelf zijn geen gekende archeologische sites aanwezig.

Ten zuiden van de site bevinden zich enkele sites, waaronder CAI ID 32390, ter hoogte van het Koningin Fabiolapark¹⁴. In de tuin van een woning werd hier een zilveren munt van Filips II (1555-1598) teruggevonden. Vlakbij wordt onder CAI ID 151310 het oude Kasteel Rotsart de Hartaing of het Kasteel De Populieren aangegeven¹⁵. Het kasteel kent zijn oorsprong in de 16de eeuw. Het betreft een vierkante site met walgracht met centraal een gebouw. Heden ten dage is dit gebouw in gebruik als school en academie. Vlakbij bevindt zich nog een archeologische site (CAI ID 32391) meer bepaald de site van Merelbeke Axxes. Op het einde van de 20ste eeuw werd hier een bedrijventerrein ontwikkeld voorafgegaan door een proefsleuvenonderzoek. Op basis van het vooronderzoek werd een deel van ca. 3ha geselecteerd voor een verdere opgraving. De sporen dateren uit de vroege tot midden bronstijd, waaronder een grafheuvel met een diameter van 18m, en de midden-Romeinse tijd, waaronder drie hoofdgebouwen met een waterput¹⁶.

In de Ringvaart, ten zuiden van de site, werden bij de graafwerkzaamheden een schrabber, drie boordschrabbers en een Levalloisafslag teruggevonden uit het midden paleolithicum (CAI ID 156806)¹⁷. Nog ten zuiden van het plangebied werden bij een archeologische begeleiding van de heraanleg van de E40, de R4 en de carpoolparking vondsten en structuren aangetroffen uit de Romeinse tijd (CAI ID 37098)¹⁸. Het gaat onder meer om een rond brandrestengraf met een houtskoolrijke lens en Romeins secundair verbrand aardewerk. Aansluitend hierbij werden tijdens dezelfde begeleiding nog kuilen en paalsporen aangetroffen die niet nader gedateerd konden worden (CAI ID 37099)¹⁹.

Ten noordwesten van het onderzoeksgebied wordt CAI ID 151311 aangegeven ter hoogte van de Verlorenbroodstraat. Het betreft hier de Verlorenbroodhoeve, die haar oorsprong kent in de 13de eeuw. Op de kaart van Horenbault wordt deze aangegeven als een vierkante site met walgracht met een centraal gebouw²⁰. Ten noorden wordt het Tulpenhof aangegeven (CAI ID 159390) gelegen aan de Mellestraat, de Tulpenhof, de Merelbekestraat en de Gontrode Heirweg. Het gaat om een site met walgracht die vermoedelijk teruggaat tot de late middeleeuwen. Nog verder ten noorden wordt nog een site met walgracht aangegeven ter hoogte van de Merelbekestraat (CAI ID 159391). Ook deze site zou zijn oorsprong kennen in de late middeleeuwen.

¹⁴ Laleman 1986

¹⁵ Charles et al. 2008

¹⁶ De Clercq et al. 2004

¹⁷ Crombé et al. 1994

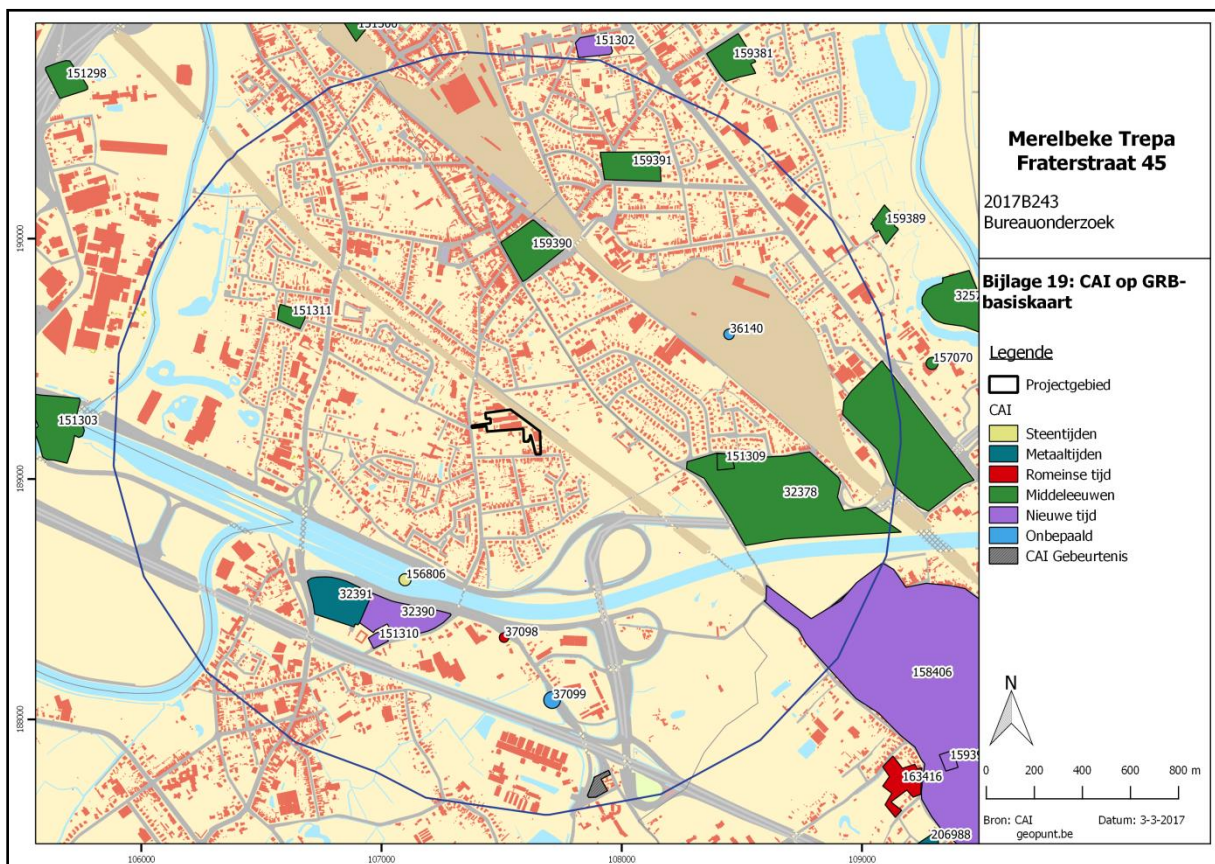
¹⁸ De Clercq 2001

¹⁹ De Clercq 2001

²⁰ Charles et al. 2008

Ten westen van het plangebied wordt een grote zone aangegeven onder CAI ID 32378 waarbinnen sprake is van middeleeuwse bewoning waaronder een aantal burgerhuizen. Binnen de zone bevindt zich het kasteel de Varens of het Goed te Craeyeneste (CAI ID 151309)²¹. Het kasteel of goed kent zijn oorsprong in de 14de eeuw. Het betreft een versterkt kasteel met twee centrale gebouwen en een omliggende gracht. Op de Ferrariskaart wordt deze vermeld als het 'Blauw Casteelken'.

Een belangrijke site, echter verder ten zuiden gelegen, betreft Merelbeke Caritas aan de Poelstraat (CAI ID 37084). Hier werden maar liefst 120 inhumatiegraven aangetroffen uit de vroege middeleeuwen. In de graven werden veel bijgiften teruggevonden waaronder gespen. Daarnaast werden nog bewoningssporen uit de volle middeleeuwen blootgelegd. Hierbij aansluitend werd een veldoven met pottenbakkersafval aangetroffen²². In 2015 werd verder archeologisch onderzoek uitgevoerd aan het OCMW waarbij vastgesteld kon worden dat de vroegmiddeleeuwse nederzetting doorloopt in noordwestelijke richting (CAI ID 211306)²³.

Figuur 30 Uitsnede uit de Centrale Archeologische Inventaris (CAI).

²¹ Charles et al. 2008

²² De Clercq 2003, De Clercq 2004 en De Groote et al. 2007

²³ Hoorne en Heynssens 2015

3. Synthese

3.1. Archeologisch verwachtingspatroon

Op basis van de bureaustudie kan volgend verwachtingspatroon vooropgesteld worden:

- Op basis van de 18de- en 19de-eeuwse kaarten kan gesteld worden dat zich geen bewoning bevond binnen de grenzen van het plangebied, met uitzondering aan de zuidwestelijke rand. Het terrein zelf is bebost of ingenomen als cultuurgrond.
- Voor de periode voor de 18de eeuw zijn geen bronnen beschikbaar waardoor de aan- of afwezigheid van een archeologische site niet kan gestaafd worden.
- Het terrein is voor het grootste deel bebouwd en voorzien van asfaltverhardingen. Enkel het noordelijke deel is momenteel braakliggend. Echter op basis van de luchtfoto van 1971 is te zien dat ook hier loodsen en serres aanwezig waren.
- Op archeologisch vlak kan gesteld worden dat er een zekere potentiële waarde is aan het terrein door de aanwezigheid van enkele archeologische sites in de ruime omgeving van het plangebied. Hierbij zijn enkele sites met walgracht op te merken met een oorsprong in de late middeleeuwen. Daarnaast hebben enkele opgravingen sporen aan het licht gebracht uit de bronstijd, Romeinse en middeleeuwse periode.
- De impact van de werkzaamheden concentreert zich voornamelijk op het noordelijke braakliggende terrein. In de rest van het terrein worden enkel parkeerplaatsen voorzien op de reeds bestaande verharding en wordt een kleine loods afgebroken en heropgebouwd.
- In het noordelijke deel werd de verstoringsgraad en de diepte van het archeologisch vlak bepaald door middel van vier controleboringen. Bij de meest oostelijke boring kon een normale bodemopbouw vastgesteld worden, waarbij de moederbodem op ca. 60 tot 65cm diep zit. De andere boringen vertoonden een duidelijk verstoorde opbouw tot minstens 120cm onder het huidige maaiveldniveau. Hierdoor kan gesteld worden dat het grootste deel van het terrein integraal verstoord werd.

3.2. Afweging verder vooronderzoek

Bij de afweging voor een verder vooronderzoek worden alle gegevens van de bureaustudie geëvalueerd om zodoende een uitspraak te kunnen doen. In eerste instantie wordt gekeken naar de methodes met geen of het minste impact in de bodem. Deze onderzoeken vallen onder de noemer 'verder vooronderzoek zonder ingreep in de bodem' (landschappelijk bodemonderzoek, geofysisch onderzoek en veldkartering/metaaldetectie). Indien uit deze onderzoeken de afwezigheid van een archeologische site niet gestaafd kan worden, dient men verder over te gaan tot een 'vooronderzoek met ingreep in de bodem' (verkenkend en waarderend archeologisch booronderzoek, proefsleuven

en proefputten). In het geval een archeologische site aanwezig is, dient men eerst te proberen deze *in situ* te behouden. Indien dit niet mogelijk is, is een verdere opgraving noodzakelijk.

Binnen het plangebied zullen in het noordelijke braakliggende deel twee loodsblokken, 11 parkeerplaatsen en één garagebox opgetrokken worden over een oppervlakte van 1313,5m². In deze zone werden controleboringen uitgevoerd die duidelijk aangeven dat het grootste deel van deze zone integraal verstoord werd in het verleden, waardoor geen verder vooronderzoek in gelijk welke vorm noodzakelijk is.

Anderzijds worden in het plangebied nog nieuwe parkeerplaatsen voorzien op reeds bestaande verhardingen en wordt een kleine loodsblok afgebroken om op dezelfde plaats heropgebouwd te worden. Deze werkzaamheden gaan niet gepaard met enig bodemverzet en zullen bijgevolg geen archeologisch erfgoed verstoren.

3.3. Beantwoording onderzoeksvragen

- Zijn er archeologische of historische gegevens gekend over de site?

Voor het projectgebied zelf zijn geen archeologische gegevens gekend. De historische kaarten geven bewoning aan op de rand van het plangebied ter hoogte van de Fraterstraat.

- Zijn er gegevens gekend dat de bodem (deels) verstoord is?

Het grootste deel van het terrein is ingenomen door loodsen en asfaltverhardingen. Enkel het noordelijke deel is braakliggend. In deze zone werden controleboringen geplaatst om de verstoringsgraad te bepalen. De luchtfoto van 1971 geeft immers aan dat hier loodsen en serres hebben gestaan. Uit de controleboringen kon duidelijk vastgesteld worden dat het grootste deel van het terrein verstoord is.

- Zijn er landschappelijke factoren die invloed kunnen hebben op de gaafheid van eventuele archeologische sporen?

Er zijn geen landschappelijke factoren die een bepaalde invloed kunnen hebben. Het grootste deel van het terrein is reeds bebouwd en het braakliggende deel blijkt op basis van de controleboringen reeds verstoord.

- Wat is de impact van de geplande werken op het bodemarchief?

De geplande werken omvatten enerzijds het verhogen van het aantal parkeerplaatsen op de reeds bestaande verhardingen en het afbreken en heropbouwen van een kleine loods. Anderzijds worden twee nieuwe loodsblokken, 11 parkeerplaatsen en een garagebox opgebouwd in het noordelijke

deel. Hier zal dus de enige impact in het bodemarchief plaatsvinden. Echter op basis van de controleboringen blijkt de bodem reeds vergraven te zijn.

- Is er een archeologische site aanwezig? Zo ja, wat zijn de karakteristieken en de bewaringstoestand ervan? Wat is de relatie met het landschap? Welke waarde heeft de site?

De aan- of afwezigheid van een archeologische site kan niet vastgesteld worden op basis van het bureauonderzoek.

- Wat is de te volgen strategie tijdens een eventueel verder onderzoek en welke bijkomende onderzoeksvragen moeten daarbij beantwoord worden?

Er dient geen verder vervolgonderzoek te gebeuren in gelijk welke vorm.

4. Samenvatting

Het terrein bevindt zich ter hoogte van de Fraterstraat 45 in Merelbeke. Het betreft een terrein gelegen tussen de Fraterstraat in het westen, de Ginstdreef in het zuiden en de spoorweg in het oosten. De totale oppervlakte van het plangebied bedraagt 16 540m². Het grootste deel van het plangebied is bebouwd door middel van loodsen en voorzien van asfaltverhardingen. Het noordelijke perceel met een oppervlakte van ca. 2300m² is het enige perceel dat momenteel in gebruik is als groenzone. Kadastraal gezien bevindt het onderzoeksgebied zich te Merelbeke, afdeling 1, sectie A, perceel nr. 261P, 261R, 262H2, 262L2, 267V3, 290Z4 en 290B5.

Het plangebied wordt op de bodemkaart grotendeels ingekleurd als een bebouwde zone (type OB). In deze zone kan geen uitspraak gedaan worden over het exacte bodemtype. Het zuidelijke deel staat wel aangegeven als type Zch. Dit type kenmerkt zich door een matig droge zandbodem met een verbrokkelde ijzer en/of humus B-horizont. De teelaarde is donker bruingrijs en goed humeus met een dikte van 30 tot 60cm. De podzol B is sterk verbrokken in harde concreties. De roestverschijnselen beginnen tussen 60 en 90cm diepte. De waterhuishouding is goed in de winter en iets te droog in de zomer. Ten noorden en ten zuiden komen gelijkaardige bodemtypes voor waardoor dit wellicht kan doorgetrokken worden naar het volledige plangebied.

Voor het projectgebied zelf zijn geen archeologische gegevens gekend, de historische kaarten geven bewoning aan op de rand van het plangebied ter hoogte van de Fraterstraat. In de ruime omgeving van het plangebied zijn wel enkele archeologische sites gekend. Ten noorden zijn enkele sites met walgracht aanwezig met een oorsprong in de late middeleeuwen. Daarnaast leverden opgravingen aan de Caritas en de Axxes sporen op uit de bronstijd, Romeinse periode en de middeleeuwen.

Het grootste deel van het plangebied blijft ongewijzigd in zijn huidige vorm. Een deel van de werken omslaan het voorzien van extra parkeergelegenheden op reeds bestaande verhardingen. Bijkomend wordt een kleine loods (ca. 400m²) afgebroken om op dezelfde plaats heropgebouwd te worden. In het noordelijke deel, binnen perceel 261P, worden twee loodsblokken opgetrokken, meer bepaald loodsblok 1 en 2. Loodsblok 1 (oosten) met een oppervlakte van 494m² wordt onderverdeeld in twee loodsen E en F. Loodsblok 2 (westen) met een oppervlakte van 608m² wordt onderverdeeld in vier loodsen A, B, C en D. Aansluitend hierbij worden nog 11 parkeerplaatsen (137,5m²) en een garagebox (ca. 74m²) voorzien. De geplande werken die een bodemingreep met zich meebrengen concentreren zich op het noordelijke perceel. De impact van de grondwerken spreidt zich over een oppervlakte van 1313,5m² (loodsblokken, parkeergelegenheden en garagebox). De andere werken brengen geen bodemverzet met zich mee of beperken zich tot de afbraak en heropbouw van een klein deel (loods G).

Aangezien de bodemingreep zich in het noordelijke deel situeert werden hier een viertal controleboringen uitgevoerd om de verstoringsgraad en het niveau van het archeologische vlak te bepalen. Hierbij kon bij de meest oostelijke boring vastgesteld worden dat het archeologisch niveau zich op ca. 60 tot 65cm bevindt. De andere drie boringen gaven een volledig verstoord profiel aan tot minstens 120cm diep. Het grootste deel van deze zone blijkt bijgevolg verstoord te zijn.

Op basis van het bureauonderzoek kan gesteld worden dat geen verder archeologisch vooronderzoek nodig is in gelijk welke vorm.

5. Bibliografie

- <https://nl.wikipedia.org/wiki/Merelbeke>
- <https://inventaris.onroerenderfgoed.be>
- <https://www.merelbeke.be/bestuur/over-merelbeke/geschiedenis-van-merelbeke-en-haar-deelgemeenten/merelbeke>
- CHARLES L., LALEMAN M.-C., LIEVOIS D. & STEURBAUT P., 2008, *Van walsites en speelhoven. Het vrije van Gent bij Jacques Horenbault (1619)*, Gent.
- CROMBÉ P. & VAN DER HAEGEN G., 1994, Gents alleroudste relict. Vuursteenwerktuigen uit het Midden-Paleolithicum, In: *Stadsarcheologie. Bodem en monument in Gent* 18/2: 5-10.
- DEBRABANDERE F., DEVOS M., KEMPENEERS P., MENNEN V., RYCKEBOER H. & VAN OSTA W., 2010, *De Vlaamse gemeentenamen Verklarend Woordenboek*, Leuven.
- DE CLERCQ W., 1999, Merelbeke. Een onverwachte kijk op het archeologisch patrimonium. Noodopgravingen en archeologisch waarderingsonderzoek op de Axxes-locatie: resten uit de bronstijd en de Romeinse periode, in: *Monumentenzorg en Cultuurpatrimonium. Jaarboek van de Provincie Oost-Vlaanderen* 1998: 100-103.
- DE CLERCQ W., 2001, Merelbeke. Archeologische begeleiding bij de heraanleg van de aansluiting van de E40 en de R4 en bij de aanleg van een carpoolparking, in: *Monumentenzorg en Cultuurpatrimonium. Jaarverslag van de provincie Oost-Vlaanderen* 2000: 215.
- DE CLERCQ W., BASTIAENS J., DEFORCE K., DESENDER K., ERVYNCK A., GELORINI V., HANECA K., LANGOH R. & VAN PETEGHEM A., 2004, Waarderend en preventief archeologisch onderzoek op de Axxes-locatie te Merelbeke (prov. Oost-Vlaanderen): een grafheuvel uit de Bronstijd en een nederzetting uit de Romeinse periode, in: *Archeologie in Vlaanderen* VIII, 2001/2002: 123-164.
- DE CLERCQ W., DESCHIETER J. & DE MULDER G., 2003, Merelbeke. Caritas: archeologisch noodonderzoek op de vroeg- en volmiddeleeuwse begraafplaats en nederzetting in 2003, in: *Monumentenzorg en cultuurpatrimonium, Jaarverslag van de provincie Oost-Vlaanderen* 2003: 142-145.

- DE CLERCQ W., DESCHIETER J. & DE MULDER G., 2004, Archeologisch noodonderzoek op de vroegen volmiddeleeuwse begraafplaats en nederzetting Merelbeke-Caritas. (Oost-Vlaanderen). Resultaten en eerste synthese na afronding van het veldonderzoek, in: *Archaeologia Mediaevalis* 27: 9-12. Brussel.
- DE GROOTE K., DE CLERCQ W., DEFORCE K. & MOENS J., 2007, Het aardewerk uit een 10de-/vroeg 11de-eeuwse pottenbakkersoven te Merelbeke (Oost-Vlaanderen, België), in: *Corpus Middeleeuws Aardewerk* 18, Gent.
- GYSSELING M., 1960, *Toponymisch woordenboek van België, Nederland, Luxemburg, Noord-Frankrijk en West-Duitsland (voor 1226)*, Belgisch Interuniversitair centrum voor Neerlandistiek.
- HOORNE J. & HEYNSSSENS N., 2015, *Merelbeke – Poelstraat. Archeologisch vooronderzoek – november en december 2015*. DL&H rapport 27, Adegem.
- LALEMAN M.C., 1986, Vondstmeldingen, in: *Stadsarcheologie Gent* 3: 48-49.

6. Bijlages

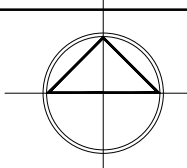
- Figurenlijst

Figuur 1 Uitsnede uit het kadasterplan (bron: geopunt.be). Recentelijk werd reeds een gebouwblok opgetrokken in de zuidoostelijke hoek van ca. 250m ² . Deze staat nog niet aangegeven op deze kadasterkaart.....	7
Figuur 2 Zicht op de huidige toestand met de aanwezige verhardingen en de loodsen 3 en 4 (centraal en noorden).....	8
Figuur 3 Zicht op het noordelijke braakliggende terrein waar twee nieuwe loodsen opgetrokken worden. Rechts is de huidige spoorweg en spoorwegberm te zien.	8
Figuur 4 Uitsnede uit het voorlopig plan 'geplande werken' (bron: initiatiefnemer). In het noordelijke braakliggende perceel worden twee grote loodsblokken, 11 parkeerplaatsen en één garagebox opgetrokken (witte blokken).....	10
Figuur 5 Detailopname uit het voorlopig plan 'geplande werken' (bron: initiatiefnemer). In het noordelijke braakliggende perceel worden twee grote gebouwblokken (grijze blokken), één garagebox (witte blok met rood cijfer) en 11 parkeerplaatsen (rechthoekjes met rode cijfers) aangelegd. Rechts is de af te breken en opnieuw op te bouwen loods G te zien. Op de bestaande verhardingen, tussen de bestaande loodsen in worden extra parkeergelegenheden voorzien, te zien als rechthoekjes met rode cijfers.	10
Figuur 6 Zicht op de topografische kaart met aanduiding van het plangebied.	11
Figuur 7 Detailopname van de topografische kaart met aanduiding van het plangebied.....	12
Figuur 8 Zicht op het kadasterplan met aanduiding van de perceelsnummers.....	12
Figuur 9 Zicht op de bodemgebruikskaart met aanduiding van het plangebied.	13
Figuur 10 Zicht op het Digitaal Hoogtemodel.	14
Figuur 11 Detailopname van het Digitaal Hoogtemodel met de twee hoogteprofielen.	15
Figuur 12 Zicht op de Potentiële bodemerosiekaart.....	15
Figuur 13 Zicht op de bodemkaart.	16
Figuur 14 Aanduiding van de geplaatste controleboringen (BP1 tem BP4) op het kadasterplan in het noordelijke deel van het onderzoeksgebied.	17
Figuur 15 Zicht op het oostelijke boorpunt (BP1) met een normale bodemopbouw. Het archeologisch vlak bevindt zich op ca. 60 tot 65cm diep.	18
Figuur 16 Zicht op boorpunt 2 met een sterk verstoorde bodemopbouw. De andere boorpunten 3 en 4 zijn gelijkaardig aan deze boring.	18
Figuur 17 Uitsnede uit de Tertiair Geologische Kaart.	19
Figuur 18 Uitsnede uit de Quartair Geologische Kaart.	20
Figuur 19 Uitleg bij de Quartair Geologische Kaart (bron: geopunt.be).	20
Figuur 20 Uitsnede uit de Ferrariskaart.	23
Figuur 21 Uitsnede uit de Atlas der Buurtwegen.	24
Figuur 22 Uitsnede uit de kaart van Vandermaelen.	24
Figuur 23 Uitsnede uit de kaart van Popp.	25
Figuur 24 Uitsnede uit de Topografische kaart van 1893.	25
Figuur 25 Uitsnede uit de Topografische kaart van 1910.	26
Figuur 26 Uitsnede uit de Topografische kaart van 1933.	26

Figuur 27 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 1971. 27
Figuur 28 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 1990. 27
Figuur 29 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 2015. 28
Figuur 30 Uitsnede uit de Centrale Archeologische Inventaris (CAI). 30

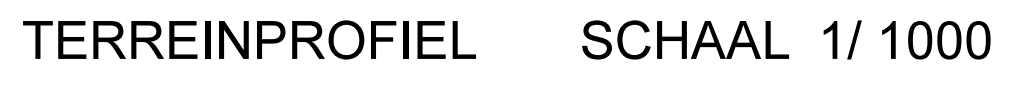
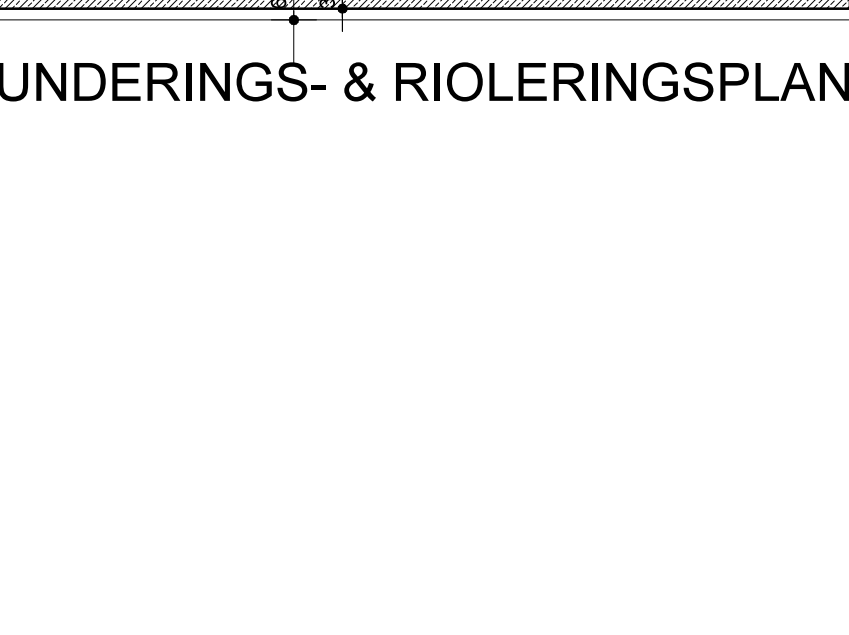
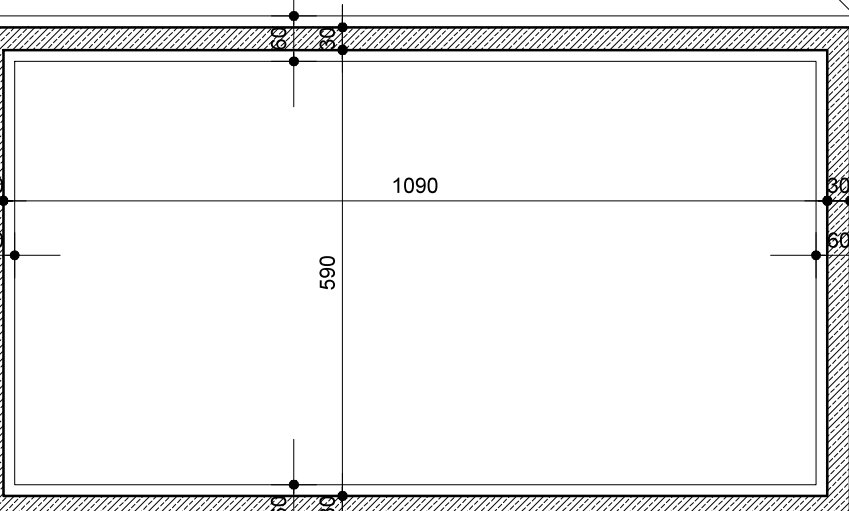
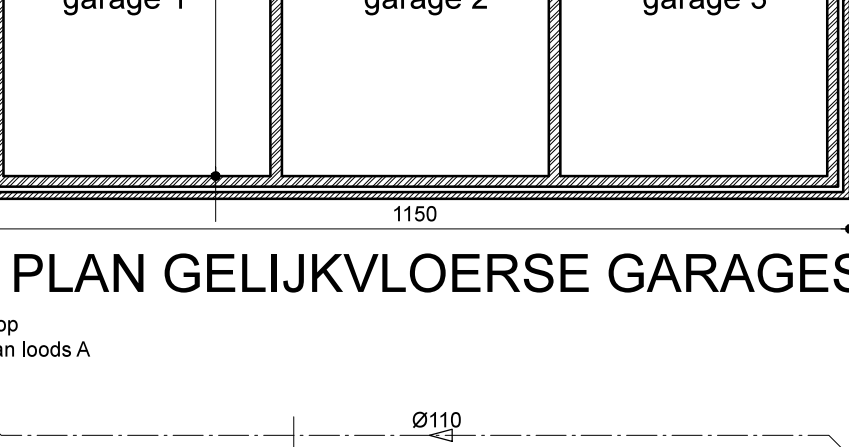
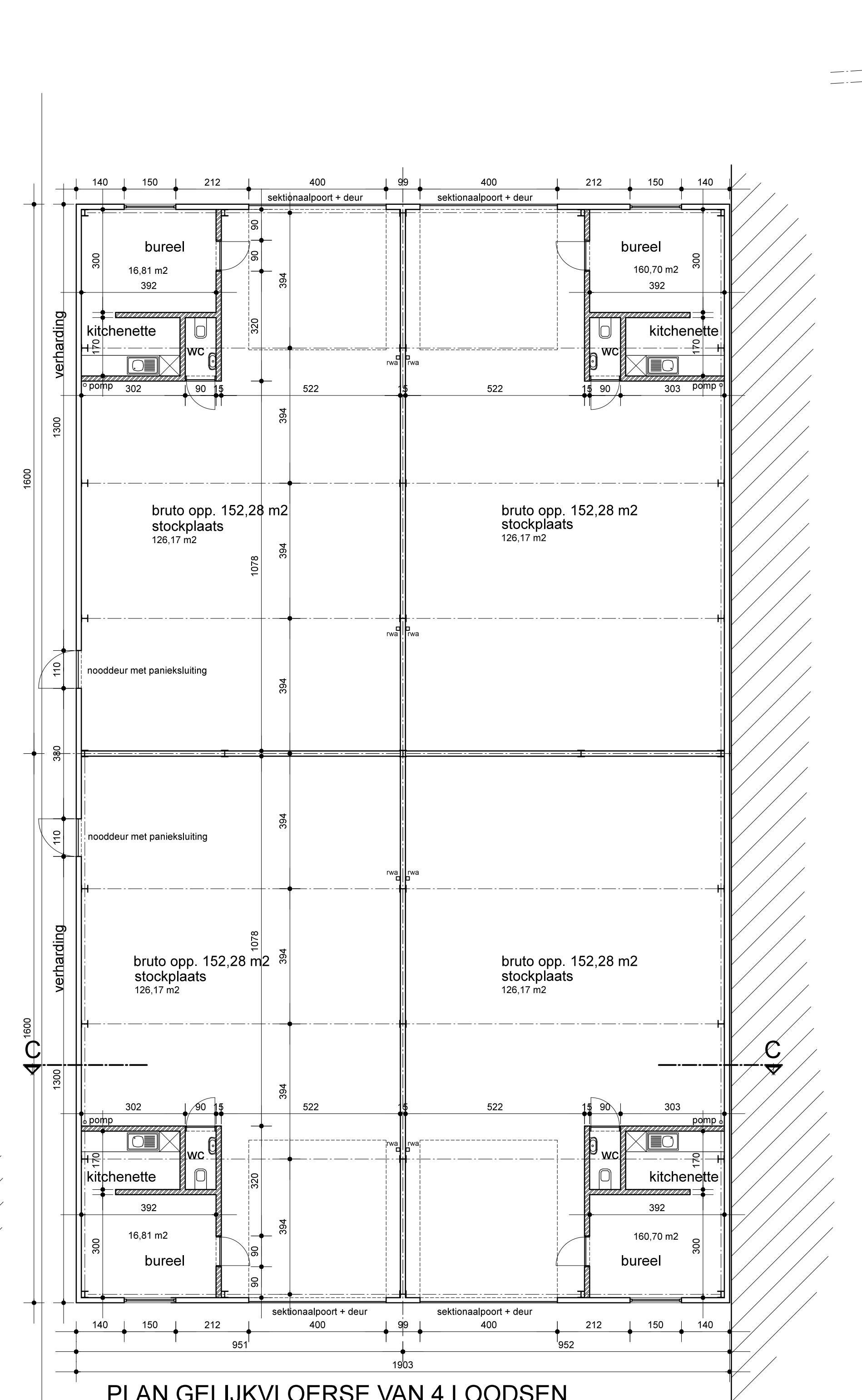
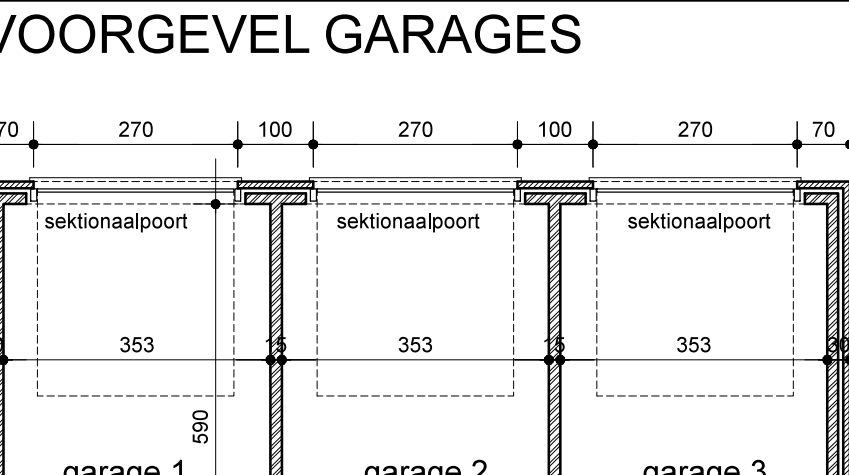
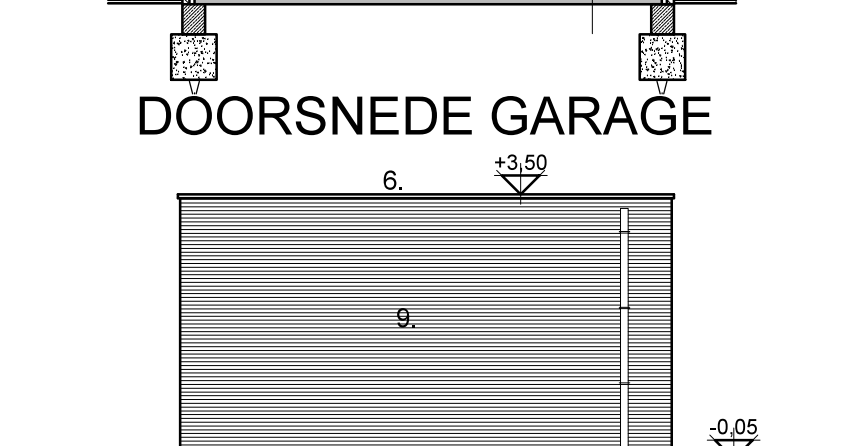
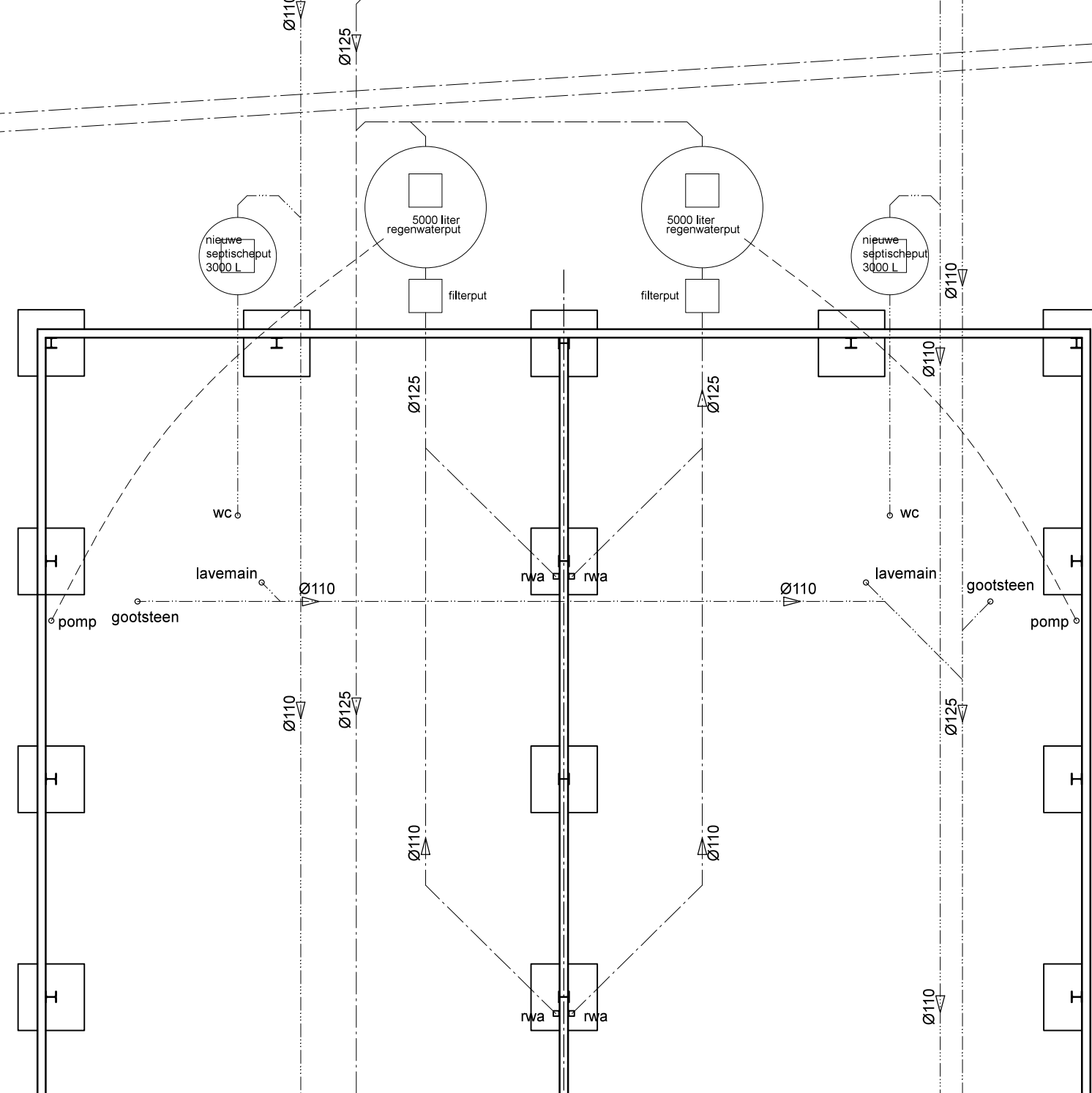
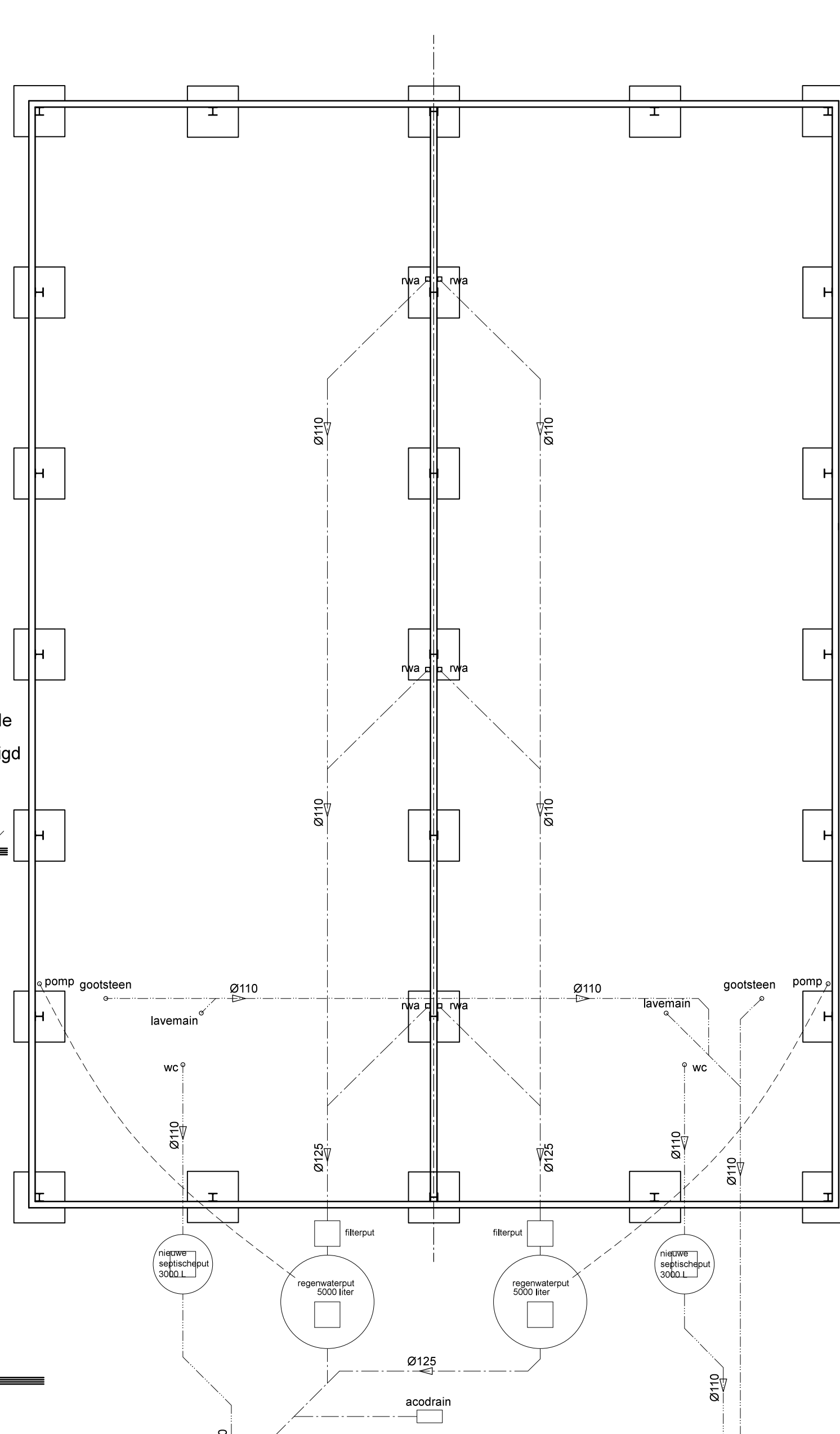
- Lijst bijlagen

Plannummer	Type	Onderwerp	Schaal	Digitaal	Datum
Bijlage 0	Bouwplannen	Grondplannen en doorsnedes	Diverse	x	Diverse
Bijlage 1	Topografische kaart	Locatie onderzoeksgebied	Onbepaald	x	02/03/2017
Bijlage 2	Topografische kaart - detail	Locatie onderzoeksgebied	Onbepaald	x	02/03/2017
Bijlage 3	Kadasterplan	Locatie onderzoeksgebied	Onbepaald	x	02/03/2017
Bijlage 5	Bodemgebruikskaat	Locatie onderzoeksgebied	Onbepaald	x	02/03/2017
Bijlage 6	Digitaal Hoogtemodel	Locatie onderzoeksgebied	Onbepaald	x	02/03/2017
Bijlage 7	Digitaal Hoogtemodel detail	Locatie onderzoeksgebied	Onbepaald	x	02/03/2017
Bijlage 8	Tertiair geologische kaart	Locatie onderzoeksgebied	Onbepaald	x	02/03/2017
Bijlage 9	Quartair geologische kaart	Locatie onderzoeksgebied	Onbepaald	x	02/03/2017
Bijlage 10	Bodemkaart	Locatie onderzoeksgebied	Onbepaald	x	02/03/2017
Bijlage 11	Potentiële bodemerosiekaart	Locatie onderzoeksgebied	Onbepaald	x	02/03/2017
Bijlage 12	Ferrariskaart	Locatie onderzoeksgebied	Onbepaald	x	02/03/2017
Bijlage 13	Atlas der Buurtwegen	Locatie onderzoeksgebied	Onbepaald	x	02/03/2017
Bijlage 14	Kaart van Popp	Locatie onderzoeksgebied	Onbepaald	x	02/03/2017
Bijlage 15	Kaart van Vandermaelen	Locatie onderzoeksgebied	Onbepaald	x	02/03/2017
Bijlage 16	Orthofoto 1971	Locatie onderzoeksgebied	Onbepaald	x	02/03/2017
Bijlage 17	Orthofoto 1990	Locatie onderzoeksgebied	Onbepaald	x	02/03/2017
Bijlage 18	Orthofoto 2015	Locatie onderzoeksgebied	Onbepaald	x	02/03/2017
Bijlage 19	CAI	Locatie onderzoeksgebied	Onbepaald	x	02/03/2017
Bijlage 20	Topografische kaart 1893	Locatie onderzoeksgebied	Onbepaald	x	02/03/2017
Bijlage 21	Topografische kaart 1910	Locatie onderzoeksgebied	Onbepaald	x	02/03/2017
Bijlage 22	Topografische kaart 1933	Locatie onderzoeksgebied	Onbepaald	x	02/03/2017

Hoogpoort 48 - 9000 Gent
tel. 09/231 76 31
info@catt.be

Hoogpoort 48 - 9000 Gent
tel. 09/231 76 31
info@catt.be

- ## ■ MATERIALEN ■

1. SILEX BETONPANELEN
2. METALEN KOLOMMEN GRIJS GESCHILDERD
3. GRIJZE ALU RAMEN MET ISOLERENDE BEGLAZING
4. DEUREN IN GRIJZE ALU
5. PLINT IN BETON
6. ZWARTE KUNSTSTOF DAKRANDPROFIELEN
7. GOTEN EN AFVOEREN IN ZINK
8. GRIJZE SECTIONAALPOORTEN

PROVINCIE OOST-VLAANDEREN

GEMEENTE MERELBEKE

ONTWERP

- globaal overzicht van de bestaande + op te richten bebouwing van de volledige site, berekening parkings en overzicht functies bestaande loodsen (zie plan 1/3).
- oprichten van 6 loodsen + 3 garages + wegbraak gedeelte van loods met nummer 39 ivf het creëren van doorgang (zie plan 2/3).
- afbraak van 2 loodsen met nummering 16-17-18 + luifel, oprichten van 1 loods (zie plan 3/3).
- regularisatie appartement (zie lijst nr. 3)

gezien en goedgekeurd

DE OPDRACHTGEVER

gezien en goedgekeurd

DE ARCHITECT

OPDRACHTGEVER

NV. TREPA
Fraterstraat 45 bus 1
9820 MERELBEKE

schaal
1/100

05.12.2016

3/3

LIGGING
Fraterstraat 45
9820 Merelbeke

1ste afdeling sectie A nr.290Z4, 267V3, 262H2
262L2, 261P en 261R

BOUWAANVRAAG

inplantingsplan, terreinprofiel, doorsnedes, gevels
funderings- en rioleringsplan, grondplan

plan nr.: vangeyt.06.ba.05

B V B A ARCHITECTENTEAM PETER CATTOIR

Hoogpoort 48 - 9000 Gent
tel. 09/231 76 31
info@catt.be